LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61833
11165

DARBININKAS

L NR. 1 | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. | ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 5, 1965 | 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. | 10 CENTŲ

Didžiosios Bendruomenės reikalai ateina į Kongresą

LBJ kviečiasi sovietinius vadus, bet dėmesį nuo užsienių politikos labiau nukreipė į Amerikos vidaus reikalus

89 Kongresas sausio 4 pradėjo darbą. Respublikonai, kurių Atstovų Rūmuose yra 140 (neteko 38), nauju vadu vietoj 18 metų vadovavusio Ch. A. Hallecko, 64 metų, išrinko **Gerald R. Fordą,** 51 metų. Jis sakosi esąs konservatyvaus nusistatymo, bet jį labiausiai rėmė respublikonai liberalai ir vadinami nuosaikieji. Senate pasiliko tas pats respublikonų vadas **Dirksenas,** pavaduotojas tas pats **Kuchelis.** Demokratai kongresmanai vadu išsirinko **Carl Albertą,** senato vadu perrinktas tas pats sen. **M. Mansfieldas,** jo pavaduotoju išrinktas vietoj H. H. Humphrey **Russel B. Longas,** Louisianos atstovas (kuris kovojo prieš pilietinių teisių įstatymą, medicininę globą senesnio amžiaus asmenim). Atstovų Rūmų pirmininku pasiliko tas pats **J. W. McCormackas.**

Ta pat dieną prezidentas **L. Johnsonas** savo kalboje mažiau lietė užsienio politiką, daugiau apie vidaus.

Užsienių politikoje:

Amerika sieks "taikingo susipratimo" su Sovietais, plės prekybą su Sovietais ir kitais komunistiniais režimais; tikisi, kad nauji sovietiniai vadai atsilankys Amerikoje; pats prezidentas Johnsonas pažadėjo lankytis lotynų Amerikoje ir sustiprinti "pažangos programos" veikimą. Užsiminė Vietnamą, Afriką, ''nebaigtą uždavinį'' Vokietijos sujungimą, bet be konkretesnio pareiškimo. Jungtinių Tautų bejėgiškumą teisino ne pačios organizacijos kalte, bet to "pasaulio, kuriame mes gyvename".

Vidaus politikoje:

Vykdydamas "Didžiosios bendruomenės" viziją, prezidentas žadėjo plėsti švietimą, apmokyti darbo specialistus, kad 2 mil. bedarbių būtų įjungti į darbą, kovot su ligom, aprūpinti medicinine globa vyresniojo amžiaus asmenis, remti menų, įvykdyti pilietinių teisių įstatymą negram, siekti subalansuoto biudžeto.

N.Y. Times vedamajame: užsienio politikoje nieko naujo nepasakė; tokiais aštriais klausimais kaip Vietnamas ir Nato sąjungininkai jokios šviesos. Vidaus klausimuose silpnoji prezidento kalbos pusė — nepakankamas pareiškimas apie švietimo pagerinimą. **N. Y. H. Tribune** užsienio pasisakymus vertino panašiai; vidaus programoje rado aiškiau ir griežiau kaip kada nors anksčiau apibrėžtą "Didžiosios bendruomenės" supratimą.

RUSSELL B. LONG, H. H. Humphrey vietininkas tarp demokratų.

GERALD R. FORD resp. kongresmanų vadas.

Amžius ir tikėjimai Kongrese

89 Kongrese jauniausias senatorius yra Edward M. Kennedy — 32 metų; pagal įstatymą senatorius turi būti nejaunesnis kaip 30 metų. Jauniausias kongresmanas yra Jed. J. Johnson, Jr. — Oklahomos d., 25 metų; pagal įstatymą kongresmanas turi būti nejaunesnis kaip 25 metų. Seniausias senatorius yra Carl Hayden, Arizonos d., — 87 metų, seniausias kongresmanas yra Barrat O' Hara, Illinois d., 82 metų.

Katalikų yra 107, buvo pereitame Kongrese 92; metodistų yra 88, buvo 102; presbiterijonų 69, baptistų 59, žydų 17, buvo 12.

Moterų yra 12. Negrų kongresmanų yra 6, visi demokratai, senatorių nėra.

DĖL VIETNAMO: ar galimas pasitraukimas, susitarimas, neutralizacija?

Valstybės sekr. Rusk sausio 3 televizijoje atmetė abidvi galimybes Vietnamo klausimui spręsti — pasitraukimą iš Vietnamo ir karo perkėlimą į šiaurės Vietnamą. Rusk mano, kad P. Vietnamas gali nugalėti komunistus.

Gen. Taylor, kaip skelbia U. S. News..., pasisakė už griežtesnes priemones Vietname, bet jo nuomonė buvo atmesta valstybės departamento ir Baltųjų Rūmų.

Vietname iki 1965 žuvo 239 amerikiečiai, sužeista 1,511. Nuo Kalėdų iki Naujų Metų 4 amerikiečiai žuvo, 11 sužeistų, 2 paimti į nelaisvę, taip pat žuvo 60 vietnamiečių, 200 sužeistų ar dingusių.

Kongrese dėl Vietnamo nuomonės skaldosi: vieni už kovos tęsimą, kiti už pasitraukimą ar už neutralizaciją.

Prancūzų diplomatai tyrę Kinijos nusistatymą dėl neutralizacijos Vietname. Aiškėjęs Kinijos kietas atsakymas: tegul amerikiečiai pirma pasitraukia iš Vietnamo, tada bus galima kalbėti apie neutralizavimą, bet tik Pietų Vietnamo, ne Vietnamo apskritai. Kinai įsitikinę, kad Amerika pralaiminti ir norį tą pralaimėjimą paversti didesniu smūgiu Amerikos prestižui.

— **Naujojo Kongreso** nariai atlyginimo gaus po 30,000 dol., Anksčiau būdavo 22,500.

— **Sovietų Gromyko** įspėjo Ameriką, kad ji suteiks š. Vietnamui pagalbą, jei ji bus užpulta Amerikos.

— **Vietname** chaosą tęsia masinės demonstracijos, reikalaudamos vyriausybės pasitraukimo. Generolai tebereikalauja, kad civilinė valdžia būtų karinės valdžios kontrolėje.

Egiptas tarp Rytų ir Vakarų

Sovietai, kom. Kinija ir kiti komunistiniai režimai pažadėjo Nasseriui 500 mil. dol. ūkinės paramos, kad jis tvirtai spirtųsi prieš Ameriką. Amerika kasmet duoda Egiptui po 140 mil. Dabar po Egipto paramos sukilėliam Konge Amerika suabejojo, ar tenkinti Nasserio prašymą papildomai gauti 35 mil. paramos.

Viso Sovietai yra davę Nasseriui 825 mil. dol. ūkinės paramos. Amerika apie 1 bilijoną. Pernai davė dar Lenkija 25 mil. Jugoslavija 17.5 mil. rytų Vokietija 35 mil., Rumunija 70.

Taigi ima paramą iš Amerikos ir duoda Nasseriui.

— **Vokietijos keliuose** per pirmus devynis pereitų metų mėnesius žuvo 11,599. Tas skaičius tik 4 kartus mažesnis kaip Amerikoje, nors automobilių Vokietijoje 10 kartų mažiau kaip Amerikoje.

AZIJOJE: Indonezija traukias iš JT, kinai rengia naują internacionalą?

Indonezijos Sukarno metus baigė sensacinga demonstracija — paskelbė, kad **Indonezija pasitrauks iš Jungtinių Tautų, Malaysiją išrinkus Saugumo Tarybos nenuolatiniu nariu.** Tai bus pirmas pasitraukimas, nuo kurio dar mėgina atkalbėti J. Tautų gen. sekretorius ir eilė afrikinių valstybių. Sukarno paskelbė atsišaukimą, kad jo pavyzdžiu pasektų kitos naujosios valstybės ir sudarytų **savą organizaciją — naujųjų valstybių vietoj senųjų valstybių organizacijos Jungtinių Tautų, kurios tesančios Amerikos bei Anglijos įrankis.**

Spėjama, kad Indonezija traukiasi iš Jungtinių Tautų su žinia kom. Kinijos kuri sustiprino veiklą Azijoje —pasiuntė 1,000 savo agentų infiltruotis Indijoje; rengia komunistinių partijų sąjungą, kuri būtų lyg naujas internacionalas. Kinijos ir Indonezijos siekimas tas pats — išspausti iš pietų Azijos Amerikos bei Anglijos įtaką.

Jei reikės — agresijai atrėms

Malaysia sausio 4 paskelbė, kad ji esanti pasiruošusi atremti Indonezijos agresiją. Anglai sustiprino įgulas ir laivyną Malaysijai talkinti. Amerika pasiryžus, jei Indoneziją invaziją vykdys, reikalauti Saugumo Tarybos intervencijos; jei joje sutiktų veto, tai pati Amerika su sąjungininkais imtųsi priemonių prieš agresorių.

H. Tribune vertina:

esanti ironija, kad Sukarno kanda į ranką Jungtinėm Tautom, kurios išgelbėjo jį iš kalėjimo, parūpino Indonezijai neprikl ausomybę iš olandų. Laikraštis mano, kad Indonezija tepaseks nebent Cambodia; kitos naujosios valstybės nenorės atsisakyti įrankio, kurį gali valdyti savo gausumu savo pačių naudai.

Amerika, Malaysia, Indonezija

U.S. News... informuoja, kad Malaysia prašė Ameriką parduoti keletą sprausminių lėktuvų. Washingtonas sutiko, duodamas kreditus 7 metam po 5 procentus. Malaysia atmetė sąlygas. Malaysia priminusi: neseniai Amerika pardavė Indonezijai lėktuvus, bombonešius, davė treniruotojus, davė ūkinės paramos apie bilijoną dol. Dabar Sukarno tas dovanas gali pavartoti agresijai prieš Malaysiją.

— **Baltieji Rūmai** paskelbė, kad prez. Johnsonas pavedė savo ūkinei tarybai patikrinti kainų pakėlimą plienui — ar tai negresia infliacija. Tonai plieno kaina pakelta 6 dol.

— **Prez. Johnsonas** ir jo šeima sausio 20 inauguracijos dieną paradą stebės pro neperšaujamą stiklą. Stiklas pusantro colio storio ir 6-8 pėdų aukščio. Tai pirmu kartu tokia apsauga prezidentui.

Ko laukia ūkiui 1965

Ūkis klestės. Bent per pirmą pusmetį. Automobilių parduos 8 mil., arba 2.5 proc. daugiau nei 1964. Automobilių pramonė augsianti per artimuosius 5 metus.

Aviacijai numatoma išleisti 8.5 bil. dol.; tai 6,5 proc. daugiau nei 1964.

Plieno pramonė pagaminsianti 128 mil. tonų, 1964 — 126 mil.

KONGAS: ar padės Saugumo taryba?

Jungtinių Tautų sesija pertraukta iki sausio 18. Tikima, kad iki to laiko bus sutarta dėl Sovietų skolos Jungt. Tautom, nes kol nesutarta, J. Tautos nieko negali balsuoti.

Saugumo Taryboje gruodžio 30 priimta rezoliucija dėl Kongo: ragina daryti paliaubas tarp vyriausybės kariuomenės ir sukilėlių, pašalinti samdinius, nesikišti svetimom jėgom į Kongo reikalus, vykdyti "tautinį susipratimą" pačiame Konge.

Kongo vyriausybė rezoliuciją atmetė, nes paliaubos reikštų duoti sukilėliam laiko persigrupuoti ir naujos paramos susilaukti. Pašalinti samdinius reikštų pašalinti tą jėgą, kuri nukariavo komunistus. Vykdyti "tautinį susipratimą" ar konsolidaciją reikštų į vyriausybę įsileisti komunistam palankių asmenų. Raginimas svetimom jėgom nesikišti nereiškia, kad Sovietai ir jų satelitai (Alžiras, Egiptas, Sudanas) atšaukia savo paskelbtą ir duodamą paramą sukilėliam.

Vienybė tarp krikščionių ir arabų

— **Popiežius Paulius** sausio 4 kreipėsi laišku į katalikų ir ortodoksų patriarchus, kad jie stiprintų santykius tarp krikščionių ir arabų.

— **Meksikoje** sausio 3 šventinant vieną provincijos bažnyčią įgriuvo lubos ir 58 žuvo, 35 sužeisti.

— **John Edgar Hoover** jau 70 metų, bet iš F.B.I. direktorių nesirengia trauktis. Jis prašys Kongresą lėšų naujiem 300-400 agentų. Dabar jis turi 6,300 agentų ir 7,800 tarnautojų. J. E. Hooveris yra F.B.I. priekyje nuo 1924.

— **Naujų Metų** savaitgaly Amerikos keliuose buvo 876 auto katastrofos. Žuvo 471, sužeistų 868. Per Kalėdas buvo žuvę 578.

— **Berlyno siena** buvo atdara 16 dienų. Sausio 4 vėl uždaryta. Per sieną buvo perėję iš vakarų Berlyno 800,000 žmonių.

— **Bolivijoje** sausio 3 kariuomenė nuslopino perversmą prieš prezidentą Victor Paz Estenssoro.

— **Amerikos firmos** pažadėjo statyti rytų Vokietijai audinių fabrikus.

DIKTATORIAI PRIEŠ AMERIKĄ: Nasseris, Ben Bella, Sihanouk, Sukarno.

Draugo laureatas Alb. Baranauskas

Draugo kasmetinė premija romanui sausio 2 buvo paskirta Albinui Baranauskui už romaną "J. ir J."

A. Baranauskas yra gimęs 1924 Bartininkuose, Vilkaviškio ap. Jo pirma knyga buvo novelių rinkinys "Sniego platumos", kuri 1956 gavo Aidų premiją. Dabar A. Baranauskas gyvena Waterbury.

Premija yra 1,000 dolerių kuriuos aukojo Angelė ir Jonas Andriuliai iš Caster, Mich.

Konkursui buvo atsiųsta viso 7 veikalai.

ALBINAS BARANAUSKAS

Naujo vyskupo konsekracija

Apie naujai paskirtą vyskupą Pr. Brazį, MIC, L'Osservatore Romano gruodžio 28-9 pranešė:

"Šventasis Tėvas maloniai teikėsi paskirti titulariniu Zella vyskupu gerbiamiausią Tėvą Pranciškų Brazį, Marijonų vienuolijos pirmąjį generalinį patarėją, pavesdamas jam tuo pačiu pareigą rūpintis už tėvynės ribų Europoje esančių lietuvių dvasine globa".

Papildomai pranešama, kad **vyskupo Brazio konsekracija numatyta vasario 14 Romoje Maria Maggiore bazilikoje.** Konsekruos kard. Confalonieri, konsistorialinės kongregacijos sekretorius. Tą pat dieną Romos lietuviai švęs Vasario 16 dienos šventę.

METŲ PRADŽIOJE

Vyriausybė taikinga ir dosni, bet kyla nepasitenkinimas užsieniu ir savais

Komunistinis pasaulis agresyvesnis ir karingesnis nei pernai. Ima net grasinti Amerikai. Prezidentas Johnsonas savo pareiškime sausio 4 tų grasinimų nebuvo paveiktas. Teberodo "taikingą" nusistatymą, statė "tiltus" tarp rytų ir vakarų ir jais siuntė plėsti prekybos santykius.

Tačiau spaudoje ima reikštis nervingi balsai. Ne tiek dėl Sovietų, kiek dėl jų bei komunistinės Kinijos diriguojamų Egipto, Pakistano, Cambodijos, Indonezijos diktatorių, kurie padidino savo akiplėšiškumą niekinti Ameriką. Ir juo menkesnė galybė, juo demonstratyviau pučiasi prieš Ameriką: degina jos skaityklas, šaukia "go home" ir Amerikos paramą siu čia 'po velnių".

Šie Amerikos atšertųjų ar tebešeriamų balsai jau paskatino amerikiečius apsigalvoti W. S. White, artimas Baltiesiem Rūmam, rašo (Journal American): "Linkėtina, kad prezidentas Johnsonas pasinaudotų proga pasakyti: "Mes skaitėme jūsų pareiškimus, puokininke Naseri, ką mes turime daryti su savo parama. Mums malonu priimti jūsų patarimus ir suvartoti pinigus namie". Šią išvadą, sako White, visi sveikintų.

Taip stiprėja nuotaikos, kad parama turi būti kritiškai peržiūrėta. Stiprėja kriticizmo ar net izoliacinizmo linkmė.

•

Auga kritiškas žvilgsnis ir dėl pačios Amerikos politikos. Kartojamas nepasitenkinimas, kad dėl Vietnamo neduodama tikslių žinių. Daroma pastangų padėti ištirti savom priemonėm, ir po tokio tyrinėjimo ima reikštis kritika valstybės departamento politikai. Kaltė priskiriama departamentui ne tik už prezidento Diem likvidavimą, bet dėl ūkinės pagalbos Vietnamui. Victor Riesel (J. American) informuoja, apie susijaudinimą dėl memorandumo, kurį pristatė departamentui unijų prezidentas George Meany.

Unijos buvo pasiuntusios specialią misiją į Vietnamą, ir ta misija gruodžio 23 pristatė savo memorandumą. Jame sako kad 85 procentai Vietnamo gyventojų esą ūkininkai, žvejai, geležinkelių ar uostų darbininkai ar jūrininkai ir gyvena kaimuose. Iš 60,000 žvejų tik 9,000 turį savas valtis. Jiem reikalingi tinklai, ūkininkam reikalingi įrankiai, motorėliai, trąšos, gyvuliai. O valstybės departamento planas milijonus skiria miestam statyti ar atstatyti. Kaimuose gyvenančios masės negauna ta parama pasinaudoti. Jos tad esančios abejingos pastangom vyriausybės, kuri rūpinasi miesto mažuma. Tokiu keliu paramos ir pritarimo iš masės vyriausybė negalinti laimėti.

Sunku patikrinti, ar kritika teisinga ar pagrįsta tik nepasitenkinimu, kuris kyla iš aiškiai kylančios grėsmės ne tik Amerikos prestižui, bet ir interesui. Bet entuziazmo metų pradžioje nėra.

Mirė poetas Eliotas

Amerikietis poetas Thomas Sterns Eliot, 76 metų, Londone sausio 4 mirė. Jis buvo 1948 m. Nobelio premijos laureatas, laikomas didžiausiu po pirmo pasaulinio karo poetu, išreiškusiu desperaciją ir iliuzijų sudužimą. Jis pats save apibūdino kaip "angliškąjį kataliką religijoje, klasiką literatūroje ir rojalistą politikoje".

T. S. ELIOT 1888-1965

— **Sovietuose Naujiem Metam** leido parduoti asmeniui po 2 kl. miltų. Miltų laisvai negalima gauti krautuvėse dėl 1963 metų nederliaus.

Buvo paskelbę, kad šeštadienis po Naujų Metų bus šventiamas, o sekmadienis dirbamas. Paskui pakeitė — leido nedirbti abidvi dienas.

Nusiginklavimas oro bangomis

Amerikos Balsas, Laisvosios Europos radijas, Išlaisvinimo radijas (Radio Liberation), o taip pat anglų BBC tebesiunčia savo bangas anapus uždangos. Nauja tai, kad jos ar visai ar iš dalies nesutinka pasipriešinimo — nekliudomos. Tai esąs ženklas, kad šaltojo karo įtampa oro bangose sumažėjusi. Sumažėjusi jau nuo pernai.

Tai nebūtinai reiškia, kad komunistiniai režimai rodo daugiau pakantos svetimai nuomonei ir duoda daugiau laisvės savo klausytojam. "National Review" lapkričio nr. atkreipė dėmesį: vakarų spaudos skaitytojui nepasakoma, jog netrukdoma dėl to, kad Vakarų radijo politika pasikeitė. **Vakarai savo bangas nuginklavo.** Informacija ir komentarai leidžiami toki, kurie nepykintų, neerzintų komunistų. Sovietinis režimas nebekritikuojamas. Teduodami "objektyvūs" faktai apie "atsiekimus". Jei kalbama apie "neatsiekimus", tai jie priskiriami "planavimo klaidom" ir vykdytojų "nepatyrimui", bet ne pačiai sistemai.

Tokis yra Amerikos Balsas. Tokia linija kreipiamos ir Laisvosios Europos radijo ar Išlaisvinimo radijo programos. **Nuginkluotos radijo bangos nebelaikomos sovietam pavojingos, taigi ir netrukdytinos.**

Anksčiau buvo kitaip, kitokia buvo ir sovietų reakcija. Kai 1960 Jungtinėse Tautose Chruščiovas kaltino Vakarus "imperializmu" ir "kolonializmu", jam atsakė Kanados min. pirm. Diefenbakeris, iškeldamas sovietų kolonializmo žiaurumą pavyzdžiais iš Ukrainos gyvenimo. Išlaisvinimo radijas kartojo jo kalbą ar kalbos komentarus per tris dienas su laisvės reikalavimu ukrainiečiam. Tada Chruščiovas paprašė sesijos pertraukos ir iškvietė Ukrainos min. pirmininką Podgornij į New Yorką, kad paaiškintų apie geras gyvenimo sąlygas sovietiniame režime Ukrainoje; tada sustiprino ir Išlaisvinimo radijo trukdymą; bet tuo pat metu pagausėjo iš Ukrainos laiškai, iš kurių buvo matyti, kaip ten radijas buvo godžiai klausomas.

Metų politikos tarp Amerikos ir Sovietų raidą gali iliustruoti viena tos politikos priemonė— radijas

Bet Diefenbakeris nebuvo tada kitų paremtas. Vyravo taikinga dvasia, kuri ilgainiui apramino ir Laisvosios Europos radijo bei Išlaisvinimo radijo bangas, padarė jas nebepatraukliais anoje pusėje.

Tas radijo bangų palaipsniui nuginklavimas priklausė ne 1964 metam.

1964 metai radijo srity pasižymėjo tuo, kad **vienas radijo siųstuvas Vakaruose visai nutildytas — Rias siųstuvas, veikęs vakarų Berlyne nuo 1949, kada buvo blokuotas Berlynas.** Rias siųstuvas kalbėjo į rytų Vokietijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos gyventojus. Pats faktas žmonėm reiškė, kad jie nėra užmiršti. O per radiją skelbiami jų vietinio gyvenimo priespaudos bei išnaudojimo faktai telkė pavergtų žmonių mintis į Rias radiją kaip į laisvės ir jų pačių valios simbolį.

Rias Berlyno radiją Sovietai norėjo seniai nutildyti. **Tik 1964 m. sausio 25 Amerika paskelbė sustabdantį Rias veiklą,** nors vakarų Vokietija ir protestavo .Tai buvo laikoma atsilyginimu už kitų siųstuvų netrukdymą.

Toks buvo pernykštis Amerikos nusiginklavimas oro bangose, rodęs Amerikos politikos kryptį santykiuose su komunistiniais režimais. Ar tai buvo abišalis ar vienšalis nusiginklavimas? Ar antros pusės veržlumas su sava propaganda į vakarus tiek pat sumažėjo? Tai jau atskiras klausimas.

TARP AMERIKOS IR FILIPINŲ

Gruodžio 27 Filipinuose buvo surengta demonstracija prieš amerikiečius, kurie turi Filipinuose savo bazes. Demonstravo dėl to, kad bazės rajone sargybinis nušovė filipinietį. Nuo 1952 tokių slankiojančių po draudžiamą rajoną ir nušautų pasitaikė jau 31. Neaišku, ar jie slankioja savo iniciatyva, ar keno pasiųsti. Bet bazėje buvo pasigesta bombų. Iš kitos pusės filipiniečių lėktuvas gruodžio 18 paleido bombą į amerikiečių mokyklos kiemą. Laimė vaikai nenukentėjo.

— **Journal American,** atsižegnodama dėl gen. Khanh pasipriešinimo Amerikos politikai Vietname, siūlo pasitraukti iš Vietnamo į Thailandą, kuris yra Amerikai draugiškas.

— **Arabai** gruodžio 28 paskelbė pradėję darbus Jordano vandeniui nukreipti kita vaga, kad Izraelis negautų jo Negevo dykumai drėkinti.

— **Kongo** min. pirm. Tshombe gruodžio 24 pranešė saugumo tarybos pirmininkui, kad Kongo sukilėliam vadovauja Alžiro ir Egipto karininkai.

— **Cambodia** gruodžio 27 paskelbė, kad kom. Kinija duos ginklus apginkluoti Cambodijos kariuomenei — 20,000.

— **Domininkonų Respublika** pakvietė popiežių Paulių atvykti į kongresą Marijos garbei kovo 18-25. Ar atvyks,dar nepaskelbta.

— **Amerika** lėktuvą, kuris galės gabenti iki 700 keleivių numato pagaminti iki 1968.

ŽYDAI IR DĖL VOKIETIJOS

Izraelio parlamentas kreipėsi į visas vyriausybes, kad spaustų Vokietiją pratęsti karo nusikaltėlių teismus. Pagal Vokietijos įstatymus po 20 m. nusikaltimai jau nebeteisiami. Tas laikas kaip tik sueina ateinančiais metais gegužės mėn. Pagal Izraelio direktyvą visuose kraštuose rengiami tam tikslui mitingai.

Paryžiuje mitinge kalbėjo prof. R. Schmitleinas, parlamento narys. Jis reikalavo, kad Jungtinės Tautos priverstų Vokietiją teismus vykdyti toliau. Protestavo taip pat prieš 500 vokiečių specialistų buvimą Egipte.

ŽYDŲ ĮSPĖJIMAS SOVIETAM

Jewish Press vedamajame pasisakė prieš žydų persekiojimą Sovietų Sąjungoje ir sykiu įspėjo:

"Rusija, matyt, netiki savo darbų istorine reikšme. Istorija rodo, kad **kiekvienas, kuris mėgino sunaikinti žydus, buvo pats sunaikintas".**

Valstybės departamente atidėta šiem metam klausimas, ar duoti Egiptui pažadėtą papildomą maisto paramą už 30 mil. dol.

STIRNOS iš Maironio šeštadieninės mokyklos eglutės gruodžio 27. Nuotr. R. Kisieliaus.

BETLIEJUS Maironio mokyklos programoje gruodžio 27. Nuotr. R. Kisieliaus

Senos programos nauji veiksmai prieš lietuvius Vakaruose

SPAUDA

Vokietijoje akcija prieš lietuvius apskritai

Naujienose gruodžio 19 Vl. Bakūnas informavo, ką patyręs vienas lietuvis losangelietis, lankęsis Vokietijoje ir dalyvavęs repatriavusių iš Klaipėdos rateliuose. Esą jų pobūvy jis girdėjo kalbantis tarp savęs rusiškai ir dainuojant "Ei uchnem . . ." Dėmesio labiau verta tų rusiškai dainuojančių vokiečių repatriantų informacija apie lietuvius. "Jau kelintą kartą — rašo V. Bakūnas — ir iš skirtingų šaltinių per pastaruosius kelerius metus turiu informacijų, kad šitie bėgliai iš Lietuvos, ypač iš Klaipėdos krašto, patekę vakarų Vokietijon, stengiasi (kai kurie) pakenkti geriems lietuvių-vokiečių santykiams, vokiškajai visuomenei lietuvius pristatydami kaip jų skriaudėjus. Čia pasakojama, kad tie rusiškai dainuoją Lietuvos vokiečiai savo įspūdžiuose teigią, kad Lietuvą ir Klaipėdos kraštą okupavus Sovietams, vokiečiai ne tiek nukentėjęs nuo rusų, kiek nuo "litauerių", kurie iš Didžiosios Lietuvos į Klaipėdą "besibraudami", juos (vokiečius) išvarė iš namų bei ūkių, kuriuose dėl rusų būtų galėję ir šiandien gyventi . . . Vadinasi, ne rusai visa blogybė, bet lietuviai, kurie pagal kitų vokiečių iš Lietuvos pasakojimus, daugelį jų tuoj po karo išgelbėjo nuo bado mirties . . . dalindamiesi paskutiniu duonos kąsniu.

Amerikoje akcija prieš "blogus" lietuvius

To pat dienraščio skaitytojas gruodžio 17 informavo apie akciją prieš lietuvius Amerikoje. "Užvakar atėjo paštu atsiųstas ir užadresuotas vokas, ant kurio pažymėta "Literature". Atplėšęs jį radau brošiūrėlę su klausimu ant viršelio: "Do you know?"

Brošiūrėlėje išspausdinti trys "Atsišaukimai į Amerikiečius", kuriuose pasakojama apie žmonių žudymus Ukmergėje, Kaune, Skuode nacių okupacijos metais. Po kiekvienu "atsišaukimu" yra padėta po keliolika menamų tų nacių piktadarių liudininkų vardų.

Jie sakosi gerbią mylinčius

(nukelta į 3 psl.)

Lietuvoje

Čekistų šventė ir ką jį parodė

Gruodžio 20 buvo švenčiama "čekisto diena". Apie čekistų veiklą Rusijoje ir Lietuvoje parašė Tiesoje gruodžio 20 A. Randakevičius, "valstybės saugumo komiteto prie Lietuvos TSR ministrų tarybos pirmininkas". Jis priminė asmenis, kurie organizavo čekistų veiklą karo metu Lietuvoje vokiečių užnugary. Tai buvęs pulkininkas Stanislovas Vaupšas, "vienas iš partizaninio judėjimo Baltarusijoje ir Lietuvoje organizatorių". Minėjo taip pat Hubertą Borisą, "komjaunimo auklėtinį", kuris "vykdė tarybinės partizanų pasipriešinimą sovietinei okupacijai pokario metais tokiais žodžiais: "Imperialistinėms valstybėms, visų pirma JAV ir Anglijai, moraliai ir materialiai remiant, buržuaziniai nacionalistai teroru siekė likviduoti Tarybų valdžią Lietuvoje, įvesti tvarką, tinkamą jiems ir jų imperialistiniams šeimininkams . . .

"Lietuvos čekistai drauge su liaudies gynėjais, drabininkų, valstiečių ir darbo inteligentijos remiami, pakėlė pagrindinę naštą įtemptoje kovoje su ginkluotu nacionalistiniu pogrindžiu ir imperialistinėmis žvalgybomis . . . Su pasididžiavimu minime lietuvių tautos sūnus vyresn. leitenantus Juozą Petkevičių, Bernardą Jukevičių, leitenantus Vladą Stoką, Joną Švegždą, kapitoną Julijų Timinską žuvusius klasių kovos dienomis. Lietuvių tauta niekuomet neužmirš rusų tautos sūnų jaunesniojo leitenento Michailo Kutiašovo, majoro Danilos Fomino ir kitų, atidavusių savo gyvybę už lietuvių tautos laisvę."

"Didelio įvertinimo nusipelnė tas organizacinis, didžiai idėjinis ir čekistinis darbas, kurį tuo laikotarpiu atliko komunistai čekistai J. Sinycinas, J. Matulaitis, N. Vukolovas, V. Lesickas, A. Danilovas, S. Kišonas, S. Šimkus ir kt."

Gerai, kad čekistas Randakevičius suminėjo pavardes asmenų, žuvusių kovoje su Lietuvos partizanais ar organizavusių prieš partizanus kovą. **Tos pavardės sugriauja sovietų mėgiamą kartoti tezę — kad pokario metai Lietuvoje vykusi "klasių kova".** Pavardės rodo, kad kovą prieš partizanus organizavo ne Lietuvos bet kuri "klasė", bet rusai čekistai, Maskvos atsiųsti. Jei jau kalbama apie "klases", tai reiktų sakyti: **Lietuvoje kovojo "rusų imperialistų klasė" su "Lietuvos laisvės klase".**

Lietuvos okupacijos istorijai suminėtos pavardės mažųjų čekistų bus spalvingas papildymas prie didžiųjų čekistų —tokių kaip Stalinas, Serovas, Kruglovas, Malenkovas, Chruščiovas, Suslovas, apie kurių nuopelnus lietuvių tautos "laisvei" Randakevičius nutylėjo kaip apie savaime suprantamą ir visiem žinomą dalyką.

ROOSEVELTO KLAIDOS

Buv. prez. Eisenhoweris gruodžio 20 pasikalbėjime pareiškė, kad prez. Rooseveltas padarė klaidą, reikalaudamas iš Vokietijos "besąlyginės kapituliacijos". Tas reikalavimas prailgino karą ir atisėjo amerikiečiam daugel gyvybių. Besąlyginės kapituliacijos Rooseveltas pareikalavo Casablankos konferencijoje 1943 sausio 24. Vokiečių kariuomenės slapti siūlymai nuimti Hitlerį ir baigti karą vakaruose buvo atmesti.

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997

Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

—•—

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519

SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
šventėms bei kitokioms progoms

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.
Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Leidžiamą tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Gyvenkim šviesesnės vilties ateitim

Lietuvos atstovo J. Kajecko žodis, perduotas į Lietuvą Amerikos Balso Naujųjų Metų proga.

Palydime senuosius 1964 m. Su jais užsibaigė Donelaičio metai, kuriuos taip didingai Amerikoje paminėjom. Jie buvo minimi ir Lietuvoje. Mes ypatingai atkreipėme dėmesį į Donelaičio ilgesį tos mūsų tautos gadynės, "kai lietuvninkės dar vokiškus žodžius ištarti negalėjo." Mes irgi ilgimės tų laikų, kada lietuvis savo tėvynėje slavų žodžių ištarti nemokėjo ir jam to nereikėjo. Dabar Lietuvos sostinėje didžiumoj skamba nebe Birutės daina ir kalba. Su ateinančiais metais mes linkime, kad lietuvių kalba užimtų vyraujančią vietą savajame krašte.

Užbaigėme minėti šimtmetį nuo to laiko, "kai ... tautos sūnūs vergijos rūmo pančius griovė." (P. Babickas). Tie metai atnešė 40 metų trukusią naktį, kada "nei žodžio, nei rašto neleido erelis suspaudęs sparnais." (Maironis).

Audrų ir tautos kančios metai nepalaužiama viltis buvo ir tebėra kelrodis į geresnę, laisvesnę tautos ateitį. Vilties receptas tinka ir šiems laikams, "nes kaip begyvent ir kentėt be vilties?" Viltis prikėlė Izraelio valstybę, viltis prikėlė Afrikos žemyno tautas. Viltimi gyveno Basanavičius, Kudirka ir eilė kitų. Šviesesnės ateities viltimi gyvenkime ir mes. Kas netenka vilties, tas pats savo rankomis sugriauna, ką statė.

Besibaigią Donelaičio metai priminė ir Simano Daukanto mirties šimtmetį. Jo siekimai tebegyvi lietuvių tautoj. Daukantas smerkė tuos, kurie jo tautiečiams baudžiavą užkorė. Jis ragino išlaikyti savąją kalbą ir savąjį būdą.

★

Pereiti metai tautai buvo nuostolingi. Netekome prel. K. Šaulio bei Stepono Kairio — Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų, Lietuvos generalinio konsulo J. Budrio — Klaipėdos išvaduotojo bei dr. A. Trimako — Vliko pirmininko. Tas spragas tenka užpildyti naujom jėgom. Vietoj audros išversto stulpo, anot Kudirkos, tenka tuoj kitą statyti.

Steponas Kairys yra pareiškęs, kad rungtynėse "Laimės ne ginklai, bet ... laisvę pamilęs žmogus." (Naujienos, 1964. XII. 17 d.).

Anot prezidento Johnsono, "istorija Rytų Europos žygiuoja didesnės laisvės kryptimi" t.y. Lietuvai patogia kryptimi, nes laisvė — Lietuvių tautos alfa ir omega.

(nukelta į 5 psl.)

Už kokią Lietuvą kovojame

Lietuvos sienos ir komunistinis imperializmas

P. TRAKAS

Virš dvidešimties metų išgyvenom atsikūrusioj nepriklausomoj Lietuvoj. Tačiau gyvendamas ir nepriklausomu gyvenimu, ar lietuvis buvo patenkintas savo valstybinėmis sienomis? Ir iš viso, ar jis žinojo ir turėjo aiškų nusistatymą **kokios Lietuvos sienos yra ir turėtų būti?**

Turėjom eilę žemėlapių kuriuose buvo parodyta Mindaugo, Gedimino, Algirdo, Kęstučio, Vytauto ir kitų kunigaikščių Lietuva, kitaip sakant, jų valdytos žemės. Turėjom ir nepriklausomos Lietuvos žemėlapį, net su atskirai parodytu okupuotu Vilniaus kraštu. Tačiau, ar mes turėjom ir mokėm mokyklose savo vaikus, kad štai čia yra mūsų tikrosios sienos, čia yra gyvenusios lietuvių giminės ir gentys? Visai tikslaus tokio žemėlapio ir vadovėlio neturėjom. Iš tų laikų vadovėlių buvo mokoma paviršutiniškai. Vienas mokytojas tą patį klausimą galėjo pabrėžti daugiau vienoje vietoje, o kitas kitoje.

Jau virš dvidešimties metų kai Lietuva naujai okupuota, ir mes sielojamės jos nepriklausomybės atstatymu. Turime laisvinimo veiksnių su Vyriausiu Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu priešaky. Ar per tuos dvidešimt savo gyvenimo metu Vlikas yra išleidęs Lietuvos žemėlapį, kur aiškiai būtų pasisakyta, už kokias Lietuvos sienas mes kovojame? Ne. Sakoma, kad mes **kovojame už Lietuvą jos etnografinėse ribose.** Kur tos ribos yra? Ar tas reikalas jau galutinai išstudijuotas ir užbaigtas? Jeigu taip, tai kur yra tas mūsų žemėlapis, kad visi mes žinotumėm, už ką mes kovojame? Dabar jau yra balsų, kad naujai persitvarkęs Vlikas imasi šio reikalo. Tai tikrai džiugi žinia. Taip pat girdėti, kad A. Gustaitis, Los Angeles mieste leidžia Lietuvos žemėlapį. Šio reikalo atidėliojimas ir laukimas eina mūsų nenaudai. Tam darbui tinkamų žmonių nedaugėja, o mažėja. Ir juo ilgiau bus delsiama, tuo daugiau šis klausimas sunkės.

Po lietuvių genčių praeitį ir jų gyventas vietas knaisiojasi kiti ir ieško nors ir nesamo, bet gal kaip nors prikimbančio ryšio, kuriuo remdamies galėtų įrodinėti giminystę su tomis tautomis ir gentimis, o tuo pačiu įrodinėti ir jų gyventų žemių priklausomumą sau.

Dabar pasižiūrėkime, **ką daro komunistai su jų okupuotais kraštais.** Jie rauna ir naikina pėdsakus, ten gyvenusių tautų ir giminių, kurios gyveno dabar jų okupuotuose kraštuose. Kodėl jie taip daro? Juk tai visai priešinga komunistų skelbiamoms laisvės ir lygybės idėjoms.

Žinoma, kas pajuto komunizmo leteną ant savo pečių, tas netiki jokiomis jų laisvėmis — jų melu. Bet tie, kurie to dar nepajuto ir tiki tuo jų melu, jeigu jiems tokie komunistų darbai bus rodomi, gal kai kuriems ir atsidarys akys. Tik reikia **daugiau demaskuoti komunistinį melą.** To jų melo įrodymui geriausias pavyzdys yra Mažoji Lietuva. Dar aštuoniolikto šimtmečio pabaigoje pačių vokiečių leisti moksliniai veikalai ir žemėlapiai rodo Mažosios Lietuvos lietuviškumą. Juose įrodoma prūsų kalbos giminingumas arba, dar geriau pasakius, lietuviškumas. 1951 metais pačių rusų mokslų akademija išleido vertingą veikalą, kur įrodomas Mažosios Lietuvos ir prūsų lietuviškumas.

Taigi reikia surinkti davinius ir parodyti ne tik patiems sau, bet ir visam pasauliui, **ką padarė su Mažosios Lietuvos gyventojais ir vietovardžiais vokiečiai per kelis šimtus metų ir ką padarė rusai per porą dešimčių metų.** Mažoji Lietuva yra dabar rusų okupuotas kraštas, kuris yra lietuviškas, bet kurio rusai nepriskyrė jų okupuotai vadinamai 'tarybinei' Lietuvai, o baigia panaikinti ir net vietovardžius, kad glaudžiau prisijungtų prie carų, o dabar komunistų valdomos rusų imperijos.

Mažosios Lietuvos prisijungimas prie Sovietų Rusijos, o ne prie Lietuvos, keitimas vietovardžių į grynai rusiškus yra aiškus pabrėžimas **rusiškojo imperializmo.** Tuo yra parodoma, kad po komunizmo vėliava ir vardu gyvena tik rusiškas imperializmas.

Lietuvos sienų klausimu ir apie rusų imperializmą jau rašė Draugas: "Kartą visiems laikams" ir "Karaliaučius — komunistinio imperializmo pavyzdys" straipsniuose. Gal ir dar kur nors buvo rašyta. Tie du klausimai mus rūpi, jie negali būti pamiršti. Juos reikia palaikyti gyvus, iki bus pasiektas tų klausimų patenkinamas sprendimas.

BALFO PIRMININKAS KUN. V. MARTINKUS (k.) ir Balfo reikalų vedėjas kun. L. Jankus Jungtinėse Tautose pas komisarą pabėgelių reikalams Mrs. Ann S. Petluck Nuotr. V. Maželio.

VYSK. EDWARD E. SWANSTOMUI įteikia Sibirio maldaknygių rinkinį kun. V. Martinkus, Balfo pirmininkas, kun. L. Jankus, Balfo reikalų vedėjas. Nuotr. V. Maželio.

Senos programos nauji veiksniai

(atkelta iš 2 psl.)

laisvę amerikiečius ir prašo juos dėti pastangas, kad JAV (čia iškritus eilutė, kurioje, atrodo, turėjo būti tokia mintis: išduotų tuos iš Lietuvos), kurie menamai dalyvavę paminėtuose žmonių žudymuose ir dabar gyveną Amerikoje. Jie turį būti patraukti tieson ir nubausti už "sadistines piktadarybes prieš žmoniškumą".

Toliau laikraščio skaitytojas informuoja: "brošiūros leidėjai savo Įvade (Introduction) rašo, kad jų tikslas esąs supažindinti tų asmenų kaimynus su jų nusikaltimais, kad jie juos pasmerktų, ir kad jie nori, kad Imigracijos ir Natūralizacijos Departamentas tuos asmenis išvytų iš Amerikos".

"Tie trys "Atsišaukimai", kaip informuoja patys brošiūros leidėjai, yra paimti iš Lietuvos okupantų organo "Tiesos". Jie išversti anglų kalbon, suredaguoti ir paruošti spaudai "Vilnies" pastogėje. Ir iš tos komunistų pastogės jie yra siuntinėjami paštu".

Laikraščio skaitytojas pastebi dėl tų iniciatorių: "Jau trejetui "Vilnies" redaktorių (vienas jų mirė) tapo iškeltos deportacijos bylos; bet dabar jie veda propagandą, kad būtų deportuoti kiti jų šmeižiami asmens".

Kas tos akcijos prieš lietuvius veikėjai

Vilnis, Chicagos lietuvių komunistų laikraštis, gruodžio 15 paaiškino ir pavardėm, kas yra tos brošiūros "Do You Know Them?" rengėjai. "Laiškus į anglų kalbą išvertė ir spaudai paruošė lietuvių antifašistinio komiteto pirmininkas profesorius Benjaminas Kubilius ir komiteto sekretorė Mrs. Nellie de Schaaf". Įžangą parašė "nacionalinio antifašistinio komiteto pirmininkas Yampol".

Minimas Benjaminas Kubilius yra nuo seno Maskvos garbintojas, karo pradžioje organizavęs Maskvai dovanas rentgeno kabineto forma. Minimas Yampol (S. Burr Yampol) yra Chicagos rabinas, organizavęs mitingą 1963 spalio 20 prieš tuos "karo nusikaltėlius", kuriuos buvo paskelbęs kitas tokis pat Maskvos įrankis Allen brošiūroje "Nazi War Criminals Among Us". Tačiau ne visi žydai pasidavė Yampol agitacijai — Chicagos žydų karo veteranų komandierius dr. Samuel Perlman raštu atsakė rabinui, kad nei jis nei jo veteranai mitinge nedalyvaus; siūlė nuo to mitingo atsisakyti; įspėjo rabiną, kad jo grupėje esą tokio elemento, kurie vyriausybės sąrašuose figūruoja kaip "kairieji ekstremistai"; komandierius priminė, kad jo veteranai organizuoja protestus prieš žydų persekiojimą Sovietuose, bet, jo žiniom, Yampol grupės nariai šiai protesto demonstracijai prieš Sovietus nesą palankūs ...

Šie faktai pakankamai rodo, kas tos akcijos prieš lietuvius Vakaruose tęsia naujus veiksmus. Kiti veiksmai eina jau "geriesiem" indoktrinuoti. Bet tai jau atskiras klausimas.

A. GRIGAITIS

Marijampolės gimnazija

PRISIMINIMAI

(5)

Gyvenant kaimynystėj, dažnai tekdavo susitikti su Zigmu Starkum. Tai buvo vyras giliai įsitikines savo Kristaus mokslo idealais. Jisai sakydavęs: "Mobilizuos, suvarys į apkasus šaudyti savo artimo, aš šausiu virš priešų galvos". Jis buvo tolerantas. Su juo galėjo ginčytis ir bedievis ir anarchistas — nieko neužgaudavo, bet ir nuo savo įsitikinimų nenusileisdavo. Tai buvo Suvalkijos lygumų sūnus — visuomet tylus, ramus su palinkimu prie humoro.

Kartais sekmadieniais su Zigmu Starkum nueidavom į arbatinę Pokrovskoja gatvėje. Tai buvo ypatinga arbatinė. Ten kas sekmadienį susirinkdavo "Dievo ieškotojai" Ten sutiksi profesorių, rašytoją, žurnalistą, šiaip inteligentą, ten ateidavo ir vežikas, ir šiaip darbininkas pasiginčyti religijos klausimais. Atsisėdi prie stalo, užsisakai arbatos, ir pradedi kalbėtis su kaimynu rūpimais klausimais. Įdomu, prie kokių nesąmonių prieidavo begalvodamas vežikas: Girdi, žmogų užmušti — tai niekis. Tik mėsą žudai, o siela lieka gyva. Arba: kodėl piktoji dvasia nori žmogui blogo? O dėl to, kad ji labai myli Dievą ...

Kartais nueidavom į krikščioniškojo jaunimo susirinkimus. Ten būdavo skaitomas šv. Raštas ir diskutuojama. Dalyviai šių susirinkimų būdavo inteligentija, studentija. Rodos, ateitininkai studentai į savo susirinkimus kartais kviesdavo iš Maskvos universiteto histologijos profesorių Ognevą, senelį panašų į Sokratą. Atrodo, Ognevas, rusas-pravoslavas, buvo palankus katalikybei.

Zigmas Starkus, N. Lietuvos aukštas pareigūnas, nenuslysdavo nuo savo idealų — nepasiduodavo gundamas lengvam praturtėjimui.

Turiu pasakyti, jog Marijampolės gimnazijos lietuviai mokiniai. P. Kriaučiūno auklėtiniai, išskyrus vieną antrą, nenuėjo šunkeliais, nepasidarė gobšus pinigams, turtui.

DUNDZILA. — Pora metų prieš Didįjį karą Penčyla Bažnyčios gatvėje, savo namuose, atidarė rašomųjų dalykų ir knygų krautuvę. Knygų parduotuvę Penčyla turėjo ir prieš tai. Pardavėju šioje naujoje krautuvėje buvo pasamdytas gan aukšto ūgio jaunas vyras, kilęs nuo Igliaukos, baigęs tik pradinę mokyklą. Jo pavardė — Dundzila. Dėka Dundzilos malonaus švelnaus būdo ir mokėjimo apsieiti su pirkėju naujoje krautuvėje biznis pradėjo sektis. Po pusės metų krautuvė buvo perkelta į Varšuvos gatvę, kur būta Marijampolės prekybos centro. Patalpa buvo nedidelė, bet lentynos — pilnos prekių. Pavakariais, pasivaikščiojimo metu, ši krautuvė būdavo prisigrūdus lietuvių mokinių. Vieni užeidavo ko nors nusipirkti, o kiti — pasimatyti, pasikalbėti. Krautuvė virto savo rūšies lietuvių mokinių klubu.

Po poros metų Dundzila apleido Penčylą ir Marijampolę. Vilkavišky, gan erdvioje patalpoje, jis atidarė rašomųjų dalykų savo krautuvę. Neilgai jis čia prekiavo. Tuoj užklupo karas, ir Dundzila pasitraukė į Rusiją.

Po karo grįžęs Lietuvon, drauge su Siručiu Marijampolėje įsteigė spaustuvę ir leido knygas. Nepriklausomos Lietuvos vėlesniais laikais tą gabų, kad ir mažamokslį prekybininką jau randame Kaune.

—o—

PENKTIEJI METAI. — 1905 spalio 17 caras paskelbė manifestą, pažadėdamas duoti konstituciją, asmens, žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvę. Šia manifesto proga buvo išlipinti skelbimai, raginę rinktis turgavietėje į mitingą. Nurodytą dieną susirinko nemažas būrys miestiečių, valdininkų, moksleivių. Mitinge dalyvavo apskrities policijos viršininkas, žandarų viršininkas, apskrities administracija Pirmoji kalbėjo jauna žydelkaitė su ilgu raudonu kaklaraiščiu. Ji kalbėjo rusiškai, pasistojus ant statinės. Ir šiandien prisimenu pirmuosius jos žodžius: "Pirmą kartą po šiuo mėlynu (nors buvo tamsus lapkričio mėn. vakaras) mes galime tarti laisvą žodį ..." Savo kalboje palietė rusų-japonų karą, bet svarbiausia cenzuros panaikinimą ir laisvę kalbėti, ką manai. Jai baigus, prabilo žydelis irgi su ilgu raudonu kaklaraiščiu. Jo kalbos turinys buvo toks pats, tik išreikštas kitais žodžiais.

Šalia manęs stovėjęs aukštas tėvulis pradėjo šaukti: kalbėk lietuviškai, lietuviškai ...

Baigus antram oratoriui, ant statinės užsilipo M. S-ius, III kl. mokinys. Neoratoriaus būta. Pradėjo: "Kraujas liejasi, kraujas liejas ... (turėjo minty je karą) ir lietuvis turi lieti kraują už Rusiją". Ir vėl tą patį kartojo. Pritrūko minčių ir žodžių.

"Šalin, piemeny, nuo bačkos!" šūktelėjo dr. K. Grinius, šio mitingo dalyvis.

Kalbėtojas susiprato, jog daugiau nepajėgs nieko pasakyti, ir nušoko nuo statinės. M. Š-ius nors trumpai kalbėjo, bet turėjo sprukti Amerikon. Lietuvon grįžo atgavus nepriklausomybę. Vėliau tapo žymiu keliautoju. Draugai šaipėsi iš jo, kartodami "Šalin, piemeny!", bet širdy ir gerbė: didžiavosi drąsa lipti ant statinės prieš susirinkusią minią ir kalbėti lietuviškai. Nekiekvienas būtų drįsęs tai padaryti.

Gimnazijoje taip pat įvyko mitingas — protestas dėl įvykių Petrapily. Mat, 1905 sausio 9 Petrapily didžiulė minia, vadovaujama šventiko Gapono, su caro ir šventųjų paveikslais, be triukšmo, ramiai, ėjo pas carą pasiskųsti savo vargais. Visi tikėjo, kad caras išklausys bent skundo. Revoliucininkus jie varė iš savo tarpo lauk. Bet išrikiuoti prie Žiemos rūmų pėstininkai paleido šūvius į minią, o raiteliai pradėjo trypti žmones. Kilo baisus sumišimas ir pagieža. Šis įvykis nuskambėjo ne tik po visą Rusiją, bet ir užsieny. Atsiliepė ir Marijampolės gimnazijoje.

Aš tada buvau pirmoje klasėje. Mitingo dienos rytą, pirmosios pamokos metu (buvo aritmetikos pamoka mokytojo Razumeičiko) atsidarė klasės durys, ir įėjo du vyresnių klasių mokiniai, kurie pareikalavo mokytoją išeiti, o mus vaikus nusivedė į gimnastikos salę.

Porą žodžių apie mokytoją Razumeičiką. Tai buvo senyvo amžiaus žmogus. Jis sakydavęs: aritmetiką, aplamai matematika, penketukui žino tik Dievas, ketvertukui — mokytojas, gi mokiniams užtenka trejetuko. Bet ir Razumeičiko trejetukas būdavo nevienodas: tai pusės colio, tai toks mažytis, jog net mes, vaikai, vos galėdavome įžiūrėti, it aguonos grūdas. Didelis trejetukas reiškė mokinių 'penketuką', o mažytis mažytėlis — menką aritmetikos žinojimą. Dar kartais prie to mikroskopinio trejetuko per visą sąsiuvinį išbrėždavo minusą. Nors ir mažytis trejetukas, nors ir sieksnis minusas ar net du, bet vis dėlto buvo trejetukas. O kartais, žiūrėk, susiraito dvejetukas, nepaprastas, su dviem ilgiausiais ūsais — minusais. Tai jau miserere! Laimingas būdavo tas mokinys, kuris gaudavo dvejetuką su pliusu.

(Bus daugiau)

VASARIO 16 GIMNAZIJOS eglutėje suvaidinę "Pirmąsias Kalėdas". Vidury gimnazijos direktorius kun. Br. Liubinas, kairėje vaidinimo režisierė mok. E. Tamošaitienė, dešinėje mok. Fr. Skėrys, organizavęs eglutę.

KALĖDŲ EGLUTĖ VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Vasario 16 Gimnazijoje Vak. Vokietijoje jau 10 metų ugdoma graži tradicija — prieš kalėdines atostogas surengiama Kalėdų Eglutė. Septynius kartus ją rengė evangelikų "Jaunimo Ratelis" (mokytojui Fricui Skėriui vadovaujant). Trečią kartą iš eilės talkininkauja kapeliono J. Riaubūno vadovaujama gimnazijos ateitininkų kuopa. Pačioje programoje dalyvauja abiejų konfesijų moksleiviai.

Gruodžio 18 d. surengtoji Kalėdų Eglutė buvo viena labiausiai vykusių. Kaip paprastai, joje atsilankė JAV kariai iš netolimų Schwetzingeno, Kaiserslauterno ir kt. kuopų. Jų buvo žymiai daugiau kaip 1963 m. eglutėje ir šį kartą jie atvyko su savo poniomis. Kaip paprastai, tie amerikiečiai kariai nebuvo šykštūs su piniginiais čekiais. Tai bene vieninteliė metuose proga, kai tie US kariai, susibičiuliavę su lietuviais — kuopų vadais bei kitais pareigūnais, skuba į Huettenfeldo kaimą, išklauso programos, vienas jų (su kitais — lietuviu ir vokiečiu) uždega eglutės žvakutes, pasako kalbą ir ... iš eilės Gimnazijos direktoriui įteikia čekius. Pastarojoje Eglutėje iš viso buvo suaukota 1900 vok. markių arba maždaug 480 dol.

Ne tik amerikiečiai, bet ir vietos apylinkių vokiečiai — daugiausia katalikų ir evangelikų dvasininkai bei kai kurie civiliai taip pat pasirodė esą dideli gimnazijos rėmėjai ar nuolatiniai svečiai. Iš jų tenka paminėti Lampertheimo katalikų kun. Ecksteiną ar Viernheimo evangelikų kunigą Muenk. Mokytojo Skėrio gerų ryšių dėka, į Eglutės iškilmes ir kitomis progomis paprastai atvyksta bent 10 ar daugiau vokiečių spaudos atstovų — ir šį kartą jų buvo visas būrys, ir jų aprašymai su nuotraukomis pasklido Mannheimo, Heidelbergo, Viernheimo ar Frankfurto spaudoje.

Programą atidarė ateitininkų kuopos dvasios vadas kapelionas kun. J. Riaubūnas, o pagrindiniu pranešėju buvo mokyt. Fr. Škėrys. Vėliau, kai mokiniams buvo dalinamos kalėdinės dovanos, Kalėdų Senį vykusiai vaizdavo "iš Vilniaus" atvykęs naujas gimnazijos tarnautojas Grybas.

Nauja tradicija — tai kalėdinis vaidinimas. Jau trečią kartą jį parengė gimnazijos direktorius kun. Br. Liubinas. Dabar parodytos "Pirmosios Kalėdos" — dviejų veiksmų vaidinimas. Parodytas Kristaus laukimas ir Prakartėlė. Pirmasis veiksmas baigtas Gloria, o antrasis — viena italų giesme. Vaidino 4-8 klasių mokiniai.

Visus svečius — jų buvo pilna gimnazijos salė, netrūko ir moksleivių tėvų, lietuvių kuopų vyrų — pasveikino vienas Eglutės rengėjų ir jos senasis organizatorius Fr. Skėrys. Vėliau eglutės žvakutes uždegė Lietuvių Sielovados direktorius Tėvas A. Bernatonis, amerikietis kapelionas maj. di Benedetto ir vokietis evangelikų kun. Muenk. Visi trys lyg ir atstovavo trijų tautybių gimnazijos rėmėjus.

Žvakutes uždegus, buvo kelios kalbos. Kalbėjo Tėvas A. Bernatonis, kap. J. Valiūnas iš Schwetzingeno, evangelikų kun. Urdzė, amerikietis pulk. Garbacz, vokietis kun. Muenk ir kt. Visiems padėkojo gimnazijos direkt. kun. B. Liubinas, ypač iškeldamas visų rėmėjų pastangas paskubinti naujojo gimnazijos pastato statybą. Jau baigiami vidaus įrengimai ir atrodo, kad dar prieš Velykas mokslas bus tęsiamas jau naujose, žymiai geriau atrodančiose patalpose. Kun. Liubinas savo padėkos žodyje prisiminė ypač kun. B. Suginto nuopelnus, dar dėkojo vokiečiams ir amerikiečiams.

Pačioje programoje be vaidinimo dar buvo platoka vokalinė dalis ir pačių mokinių deklamacijos. K. Motgabio vedamas choras atliko kelias giesmes.

Vakaro staigmena buvo solistės Ald. Stempužienės, iš Cleveland, Ohio, pasirodymas su keliomis giesmėmis. Palydima muz. Dariaus Lapinsko (jis — nuolatinis Stuttgarto operos bendradarbis), ji atliko kelias giesmes lietuvių, anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis. Prieš savaitę A. Stempužienė dainavo Reutlingene — čia įvyko D. Lapinsko muzikinio vaizdo — "Merginos dalia" — premjera. Gaila, kad dėl organizatoriaus — Baltų D-jos Vokietijoje — kaltės, koncertas buvo per skubiai suorganizuotas ir negalėjo sutraukti publikos.

Po Kalėdų Eglutės programos įvyko bendra visų moksleivių, mokinių ir svečių vakarienė.

Baigiant reikia paminėti, kad Eglutės iškilmių metu vykdoma dar viena tradicija — buv. gimnazijos direktoriaus Giedraičio rūpesčiu (jis šiuo metu gyvena JAV, Worcester mieste) atžymimi du mokiniai, pasižymėję lietuvių kalboje. Paaiškėjo, kad 1964 m. pabaigoje tokiais buvo 8 kl. mokiniai Elza Morozovaitė ir Arturas Harmanas — pastarasis jau atkreipė ir JAV gyvenančių lietuvių dėmesį, nes kai kuriuose laikraščiuose matom jo straipsnius.

Reikia pagirti vokiečių spaudos bei jų fotografų uolumą. Po poros dienų vokiečių dienraščiuose jau mirgėjo kelių skilčių straipsniai apie Eglutę Huettenfelde. Jų antraštės skelbė: "Lietuvių vaikai nustebino", "Išpūdingos kalėdinės iškilmės lietuvių gimnazijoje" ir pan. Įdėta ir daug nuotraukų. Dienraščių pavadinimai: "Mannheimer Morgen", "Darmstaedter Echo", Heidelbergo— "Rhein- Neckar Zeitung" ir visa eilė kitų. Tai vis mok. Fr. Skėrio nuopelnas. Taigi, vokiečių visuomenė tokiomis progomis gerai susipažįsta ir su lietuviškais papročiais, lietuvių menu, kiekvieną kartą patiria apie lietuvių išeivius Vokietijoje ar kitur ir ypač apie svarbiausią Vokietijoje ir visoje Europoje lietuvių kultūros židinį — Vasario 16 Gimnaziją.

V. Alseika

SCENA iš Vasario 16 gimnazijos vaidinimo.

Happy and Joyous New Year

Happy Holidays
CEDAR GARDEN RESTAURANT
BAR and GRILL
New Banquet Room — Seating 500
Route 33 Trenton, N.J.
609 - JU 7-1511

A Prosperous New Year
COMMONWEALTH LAND TITLE INSURANCE COMPANY
61 Hudson Street
Hackensack, New Jersey
201 - 343-3121

Happy Holidays
to al our
Friends and Customers
HARRY E. De HART
FUNERAL HOME
For Integrity, Dependability and Ethics
431 Delsea Drive
WESTVILLE, N. J.
609 - 456-4488

AUTOMATIC AUTO LAUNDRY
5 Minute Car Wash
Open 8:30 AM to 5 PM Mon. - Fri.
Sat. 8 AM to 5 PM: Closed Sun.
YU 1-0290
317 Bay Street, Stapleton

A happy New Year to all. No finer way to celebrate for any occasion (give flowers) a gift that is always appreciated and never returned.
E. FRANK — FLORISTS
152 Montague St., Brooklyn, N.Y.
One of Brooklyn's better Florists. The very best in flowers at reasonable prices. Flowers wired anywhere. We deliver. Call MA 4-3975 for dependable delivery.

Happy and Joyous New Year
to all our friends and customers
HALTENHOF & CHRISTO
MECHANICAL - ELECTRICAL CONSULTING ENGINEERS
863 Main Street
Hackensack, N.J.
201 - 342-3090

Happy and Joyous New Year
to all our
Friends and Customers
NEW JERSEY NATURAL GAS COMPANY
601 Bangs Avenue
ASBURY PARK
201 - 774-2424

ISLANDER PICNIC GROVE
Catered or Ground Rentals. Recreational facilities (ball field) rain or shine, outdoor grill, shade trees, private beach; fine restaurant and bar. Make your 1965 reservations now. FL 6-0808; 4390 Hylan Blvd. Eltingville.

M & M AIR CONDITIONING APPLIANCE COMPANY
Sales - Service - Installation
289 Queen Anne Road, Teaneck
24 hour service
Call 201 - TE 6-2946

SEASONS GREETINGS
SHERMAN FOODS INC.
276 Jackson Avenue
BRONX, N. Y.
WY 3-8900

Happy and Joyous New Year
to all our friends and customers
Guido Menchini & Fratello
MARBLE COMPANY
874 North Pearl Street
BRIGHTON, N. J.
609 - 455-2280

Happy and Joyous New Year
to all our
Friends and Customers
JOHN H. MULLIN S CO.
INC.
REALTORS - INSURERS
516 - GE 7-5454
270-03 Hillside Avenue
(City Line)
New Hyde Park, L.I.

VILLA ROSA RESTAURANT
Catering to Showers, Luncheons Anniversaries & all social functions
Excellent facilities for 100 persons
Ample parking
244 E. Merrick Rd., Freeport, L.I.
(off Medowbrook Causeway)
516 - FR 8-5435 / FR 8-9576

Seasons Greetings to all
our Friends and Patrons
FUSCO TRUCKING CO.
INC.
All Boroughs, New York, New Jersey, Connecticut, Philadelphia
Insured Carriers
3138 Webster Ave.
KI 7-8155

Happy Holidays
LEBBING'S
ESSO
Cor. Highway 27 & Plainfield Ave.
Edison, N. J.
Open Mon. - Sat. 7 AM - 9 PM
Phone 201 - 249-5617

Happy New Year to all Friends
and Parishioners!
ST. ANN'S CATHOLIC CHURCH & CONVENT
HOBOKEN, N. J.

Holiday Greetings
PONTILENA'S
PROFESSIONAL PHARMACY
252 PARK AVE.
ORANGE, N. J.
201 - 672-8551

BENIGNO & SARULLO
TRUCKING CO. Inc.
Serving S.I. over 20 Years
Hydraulic Lift Gate Service
Same day deliveries whenever possible to Manhattan, Brooklyn, Queens, Bronx, Jersey
Freight fully insured
179 Jefferson Ave. — YU 7-0605
Warehouse 58 Granite Av. GI 2-8387

ANTHONY LADIANA
Mason Contractor
Brick - Stone - Block Work
New work — Alterations
Flagstone, Fireplaces, Patios
Call YU 4-5560
273 Stafford Ave., S.I. 12

PISACRETA
WRECKING CORP.
All types Demolition Work and Shoring, Fires and Clean-up Jobs, New and used lumber, plumbing supplies; full insurance coverage.
YO 5-9697 / YO 5-1417
If no answer YO 9-6015
630 Saw Mill River Rd.
Yonkers

Seasons Greetings
JOSEPH A. SANTACROCE
Plumbing and Heating Contractor
Jobbing - Repairs - New installations
Satisfaction guaranteed
GI 8-1613
Shop: 1118 Castleton Ave.
Staten Island 10310 N. Y.

Happy and Joyous New Year
to all our friends and parishioners
HOLY ROSARY CHURCH
Reverend Father
GERARD M. SANTORA
201 - SW 5-0120

MARBLE MFRS.
Est. 1912
Custom engraved Coffee Tables
Saddles, Steps, Mantels, Floors
Toilet slabs, Store fronts
Marble shelves, Brass brackets
Terrazzo floors and tile
JOHN TERRANOVA'S SONS
Ralph Terranova, Pres.
1696 Richmond Terrace
Staten Island GIbraltar 2-2364

PETE'S Auto Wrecking
Late model wrecks top dollar paid. Complete stock used auto parts: engines, quarter sections, glass, radios, transmissions, doors, starters, generators, all other parts. Pick-up and delivery. Engine and transmissions installed.
Long Island Ave., Deer Park, L.I.
516 - JU 6-9617

Happy Holidays
WALT ATKINSON
AUTO WRECKER
Late Model Wreck Bought
Parts for all makes
Tires New and Used
Mt. Pleasant Road
Blackwood, N. J.
609 - CA 7-1525
Open 7 days a week 8 AM - 6 PM

Happy and Joyous New Year
to all our friends and parishioners
STS. CYRIL & METHODIUS
CATHOLIC CHURCH
CLIFTON, NEW JERSEY
201 - 777-2290

Seasons Greetings
THE COLONY ANTIQUE SHOP
Interior Consultations
Specializing in Antique Jewelry
One East Palisade Ave.
Englewood, N. J.
201 - LO 8-5357
Open 10:30 AM - 6 PM
Slyvia Frankiin & Estelle Paulen

Happy Holidays
Established 1929
HEAVY HAULING & RIGGING
Formerly Dade Trucking
Riggers - Truckmen - Complete Plant Moving - Machinery Moving - Skidding and Boxing - Rail Car Loading and Unloading. Heavy & specialized Carrier & Rigger, Fork Lifts, High & Low Bed Trailers, Winch and Boom Trucks.
PI 2-2600
414 Union Ave., Westbury

Seasons Greetings
PETER PACIFICO
Electric Eel Sewer Cleaning
Guaranteed results
"Yearly service contracts save you time and money"
Plumbing and heating specialists
Alterations - Repairs
Bathrooms modernized
11 Corson Ave., Tompkinsville, S.I.
GI 7-3210 or GI 8-1200

Happy and Joyous New Year
to all our friends and parishioners
OCEAN DINER INC.
Open 7 Days a Week
State Highway No. 35 & Deal Road
OAKHURST, N. J.
201 - 531-9811

H. B. RHODES
TRUCKING
City Hauling
Freight Car Unloading
Shipping and delivery service
Hydraulic tail lift
Local Hauling Nassau County
302 Lansdown Avenue
516 - EDgewood 3-3832
Carle Place, L.I.

A Prosperous New Year
CIRO'S ITALIAN RESTAURANT
PIZZERIA
Orders to take out — EL 1-5233
Air Conditioned
Large parking area
1400 Hylan Blvd. (Cor. Reid Ave.)
Dongan Hills, S.I.
"We have no connection with any other restaurant of similar name"

Happy and Joyous New Year
to all our friends and customers
METROPOLITAN PETROLEUM CO.
235 East 42nd Street
New York City, N. Y.
TN 7-4141

Holiday Greetings
NEAL'S
FORDHAM RESTAURANT
66 West Fordham Road
BRONX, N. Y.
FO 4-3892

Seasons Greetings!
from
DE-BAR CONTRACTING CO.
INC.
John Baratta, Pres.
We install Sewers & Water Mains
Excavating Contractors
Fast - Expert - Low Cost
Residential, Commercial, Industrial
GI 7-1115
39 Winter Ave., New Brighton, S.I.

Seasons Greetings
RIDINGERS
ESSO SERVICENTER
220 E. Broad Street
Paulsboro
We are here to serve your car in the manner to which it has been accustomed
609 - HAzel 3-9852

PLAZA GROVE
Italian - American Cooking
Luncheon and Dinner
Open 7 Days a Week
0-22 Plaza Road, Fair Lawn, N.J.
201 - 797-9115

Seasons Greetings!
R. B. HAMILTON
MOVING & STORAGE CORP.
Local - Nationwide
Fireproof storage, private vaults, pallitized vaults, crating and packing, domestic—export agents for United Van Lines. 516 - MA 1-6650.
18 Railroad Ave., Roslyn Hts. N.Y.
44 Railroad St., Huntington, N.Y.
516 - HA 7-4500

Two generations of service on Staten Island
D. M. RICCI
Co. Inc.
Licensed Plumber
PLUMBING & HEATING CONTRACTOR
Electric Root Cutting
Sprinkler system for multiple dwelling and industrial.
242 Midland Ave.
ELgin 1-2883
If no answer — GIbraltar 8-2300

KAMMERER FLYING "A" AUTO REPAIRS
Kennedy Wy & Woodlane Road
Open Daily 7 AM - 10 PM
Willing Boro
609 - 877-9758

Happy and Joyous New Year
to all our
Friends and Patrons
OLLI'S RESTAURANT
INC.
The Finest Little Restaurant
20 Green Street
Newark, N.J.
(201) 624-9654 / 623-4562

Seasons Greetings
To All
Our Friends and Customers
JO-AL LUMBER CO.
1 FORTH HILL ROAD
HUNTINGTON, L. I.
516 - HA-7-3366
"FOR THE BEST IN LUMBER"

PRIDE TRANSPORTATION COMPANY
744 Clinton Street
BROOKLYN 1, N. Y.
JA 2-2266

LAKEWOOD WATER CO.
432 Clifton Avenue
LAKEWOOD, N. J.
201 - 363-1282
201 - 363-7820

LUXORO CONSTRUCTION CORP.
8515 Bergenline Avenue
North Bergen, N. J.
Call 201 - 869-4724

PADĖKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE

VIENUOLYNĄ-KOPLYČIĄ, SPAUSTUVĘ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM

Aukos siunčiamos adresu:

BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Dėkinga širdim priimama kiekviena auka

Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fundatoriais

500 — amžinais nariais

100 — fundatoriais

aukojusieji mažiau — rėmėjais.

Galima įrašyti ir mirusius (memorial). Aukotojų vardai bus įamžinti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.

Siunčiu auką statybų fondui $ .....

Pažadu auką statybų fondui $ .....

Įrašau mirusį .....

Siuntėjas .....

Adresas .....

.....

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

EISMO NELAIMĖ SUKRĖTĖ VISĄ MIESTĄ

Reportažas iš Chicagos

Tik ką užsukau WTAQ radijo stotį, kur nuskambėjo įprastinė lietuviška "Margučio" programa. Beje, šiandien ji buvo kitokia: persunkta liūdnomis giesmėmis, gedulo maršais ir liūdesio žodžiais... Nebesigirdėjo ir nuolatinių pranešėjų: **L. Vanagaitienės** ir poeto **Algimanto Mackaus.**

Gruodžio 28 pabaigę "Margučio" programą, iš La Grange, Ill., stoties grįždami į Chicagą abu žuvo. Netikėtą žinią tą patį vakarą pranešė TV ir Chicagos bei apylinkių radijo stotys, paskelbė visi didesnieji Chicagos dienraščiai.

1963 metų vasarą ne kartą draugiškąjį poetą Alg. Mackų nuveždavau į radiofoną La Grange. Užsimindavau, kodėl jis neįsigija savos mašinos, nes būtų patogiau, kai radiofonas toliau už Chicagos, o važinėti tenka kiekvieną dieną. Algimantas atsakė, kad jis nesąs praktiškas žmogus; be to, po ties auto katastrofoje lyg ir Antano Škėmos tragiškos mirvengiąs automobilio.

Ne L. Vanagaitienės, automobilį vairavusios, ir ne Alg. Mackaus kalte abu žuvo. Į juos įlėkė į svetimą kelią įvažiavusi moteris-vairuotoja, nusinešdama gyvybes vieno iš ryškiausių jaunosios kartos poetų ir veteranės, lietuvių visuomeniniam ir kultūriniam darbam daug nusipelniusios visuomeninkės.

Chicagos lietuviai šios nelauktos nelaimės labai sukrėsti. Didis gedulas dengia ir santariečių eiles, nes vos trijų metų bėgyje pasitraukė iš gyvųjų tarpo A. Škėma, dr. J. Kaupas ir Alg. Mackus.

Kai 1952 Cicero mieste užsimezgė mūsų pirmoji pažintis, o vėliau ir draugystė su Alg. Mackum, jis kartą prasitarė esąs a.a. poeto Vyt. Mačernio gerbėjas, nes jis nušvietė kelią naujajai lietuvių poezijos raidai.

Gruodžio 27 "Draugo" patalpose įvyko poeto **V. Mačernio** tragiškos mirties 20 metų sukakties paminėjimas. Į minėjimą susirinko apie 120 poeto gerbėjų. Jų tarpe buvo ir poetas A. Mackus, gerbęs kiekvieną kūrėją. Vyt. Mačernio amžininkas poetas K. Bradūnas savo prisiminimuose atskleidė gyvąjį Mačernį tarp jo draugų-literatų: P. Jurkaus, E. Matuzevičiaus, Br. Krivicko M. Indriliūno ir K. Bradūno. Prelegentas pasakojo, kaip tas rašto žmonių būrelis, įtaigotas mūsų grafikų P. Augiaus, T. Valiaus ir V. Petravičiaus, atsirėmusių į mūsų tautosaką, pasiryžo ir poezijoje ieškoti atramos savoje aplinkoje, savos kaimo žemės ir papročių gelmėse, kaip iš jų tarpo pirmas savo savitumu iškilo Vyt. Mačernis, vėliau savo "Vizijose" parodęs jau tikrąjį poetinį subrendimą.

Šis novatorių būrelis padarė akivaizdų posūkį lietuvių poezijoje. Bet jį ištiko ir nelemtis: Vyt. Mačernis tragiškai žuvo 1944 spalio 7, vėliau rezistencinės kovos lauke nežinomomis aplinkybėmis žuvo Br. Krivickas ir M. Indriliūnas, E. Matuzevičius pasiliko Lietuvoje; tik K. Bradūnas ir P. Jurkus begali liudyti ir naujai skelbti aną literatūrinę kryptį, kurios šaknys glūdi 1938-40 metuose.

Poetas Alg. Mackus, ranka pasirėmęs galvą, savo mirties išvakarėse klausėsi vyresniojo kolegos žodžių apie anuos reikšmingus mūsų naujajai poezijai posūkio metus, apie tuos žmones, kurie ėjo su bėgančiu laiku ir jo dvasia, kurie kūryboje žengė į naujus kelius ir kurių tris netolimoje ateityje ištiko nelaukta gyvenimo tragedija— tragiška mirtis.

Kai su muz. B. Chomskiu, pasibaigus minėjimui, išvykom, kvietėm drauge eiti ir Alg. Mackų. Jis atsiprašė, kad skubąs į dr. Alseikaitės-Gimbutienės paskaitą, kad dar susitiksim ir pabendrausim kurią kitą dieną. Bet tos dienos jau nebebus šiame mūsų gyvenime.

Ar beprabils toliau "Margutis", tiek metų radijo bangomis skleidęs lietuvišką muziką ir lietuvišką žodį, kada jo savininkė taip pat amžinybėje greta "Margučio" įkūrėjo kompozitoriaus A. Vanagaičio, adv. A. Olio, dr. Br. Dirmeikio, C. Deveikio ir Alg. Mackaus.

Vl. Ramojus

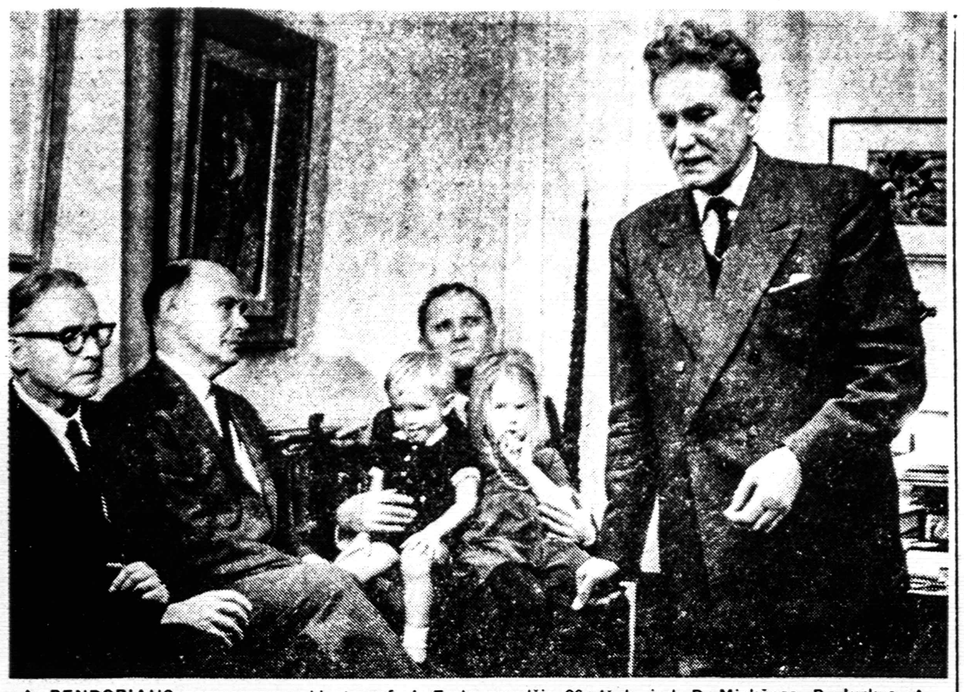

A. BENDORIAUS namuose pagerbiant prof. J. Eretą gruodžio 26. Iš k. į d. P. Minkūnas, P. Jurkus, A. Bendorius ir prof. J. Eretas. Nuotr. V. Maželio.

ATVIRYBĖ LAIKUI, IŠTIKIMYBĖ IDEALUI

Tokiu šūkiu šaukiamas šeštasis Ateitininkų Federacijos Kongresas Toronte liepos 3-4 dienomis. Kongreso šūkis ir programa priimti Federacijos Valdyboos posėdyje, įvykusiame gruodžio 3-6 d. Putname, dalyvaujant visiems valdybos nariams ir studentų bei moksleivių specialiems atstovam

Kongreso paskaitose ir diskusijoje bus siekiama pabrėžti šių dienų ateitininko, kaip žmogaus, specialias užduotis ir problemas. Pagrindinė kongreso paskaita, skaitysima iškilmingame posėdyje sekmadienį — liepos 4, bus Federacijos vado dr. Juozo Girniaus: "Ateitininkų idėjiniai pagrindai ir šių laikų uždaviniai". Paskaita rengiama su mintimi idėjiniuose ateitininkijos pagrinduose ieškoti atsakymų į aktualiąsias šio laiko keliamas žmogaus problemas. Antroji paskaita atidaromajam posėdyje šeštadienį, liepos 3, — žvilgsnis į ateitininką žmogų iš psichologinės pusės, skaitoma dr. Antano Sužiedėlio. Šeštadienio popiečio posėdžiui rengiamos kelių prelegentų diskusijos, svarstant tautinio ir religinio identiteto reikšmę ekumeninio atvirumo šviesoje. Numatytos taip pat iškilmingos kongreso pamaldos ir plataus masto literatūros ir meno vakaras, atspindis ateitininkijos originalų kūrybinį įnašą į lietuviškąją kultūrą.

Organizacinius Federacijos reikalus apsprendus Nepaprastoje Konferencijoje, jų šiame kongrese nenumatoma svarstyti. Tačiau Federacijos konstituciją sekant, visuose vienetuose bus renkami atstovai. Valdybos nutarimu, kiekvienaname vienete renkamas vienas atstovas: esant daugiau kaip 25-iems nariams, atstovas renkamas nuo kiekvienų 25 narių ir nuo likučio 13-kos ar daugiau. Vienetai prašomi Federacijos Valdybai pristatyti naujausius narių sąrašus. Atstovai turi būti išrinkti iki 1965 m. gegužės 1 d.

Kongreso praktišką rengimą tvarko tam tikslui sudaryta komisija Toronte, kuriai vadovauja dr. J. Sungaila. Tikslus posėdžių, pamaldų ir vakaro tvarkaraštis ir programos detalės bus skelbiami vėliau.

AFV

—o—

Primename visom sendraugių, studentų ir moksleivių vienetų valdybom užregistruoti savo vieneto narius Ateitininkų Federacijos Tarybos rinkimams prisiunčiant savo narių sąrašus su tiksliais adresais. Vyriausiai Rinkimų Komisiai. Atskiri ateitininkai, šiuo metu nepriklausą jokiam vienetui, registruojasi patys tiesioginiai rašydami Vyriausiai Rinkimų Komisijai. Vyriausios Rinkimų Komisijos adresas: AF Vyriausia Rinkimų Komisija, 9382 Hoff Street, Philadelphia, Pa. 19115. Registracijos terminas yra sausio 15.

—o—

Ateitininkai Vokietijoje

Ateitininkų įžodis. Gruodžio 8, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovėje, vysk. M. Valančiaus ateitininkų kuopa šventė savo tradicinę šventę ir priėmė naujus narius. Įžodį priėmė kapelionas kun. Jonas Riaubūnas. Įžodį davusiuosius sveikino katalikų Sielovados direktorius tėv. A. Bernatonis, gimnazijos direktorius kun. Br. Liubinas, skautų vadovas mokyt. T. Gailius ir evangelikų atstovas VIII kl. mokinys A. Hermanas. Šventės proga paskaitą skaitė dr. Jonas Grinius. Prelegentas pristatė visą eilę vyresniųjų ateitininkų, kurie savo duotąjį įžodį yra patvirtinę gyvenimo darbais, o kartais net savo gyvybės auka.

KALĖDOS ŠV. ANTANO GIMNAZIJOJE KENNEBUNKPORTE

Kalėdų atostogos šv. Antano pranciškonų gimnazijoje Kennebunkporte prasidėjo gruodžio 22 d. Prieš išvykdami namo, mokiniai turėjo kalėdinį pobūvį: eglutę su vaišėmis ir programėle. Vaišes mokiniams iškėlė gimnazijos vadovybė; salę išdekoravo ir stalus papuošė ketvirtosios klasės mokiniai. Į pobūvį atsilankė mokytojai, pranciškonai iš vienuolyno ir svečiai — gimnazijos bičiuliai.

Pobūvį pradėjo Raimundas Ramonas, mokinių vardu pasveikindamas mokytojus. Maldą sukalbėjo ir kalėdinį žodį tarė gimnazijos rektorius ir provincijolas T. Leonardas Andriekus, O.F.M.

Pobūvis praėjo labai malonioje nuotaikoje. Jame visi mokiniai pirmą kartą pasirodė naujoje uniformoje. Dabar pranciškonų gimnazijos mokiniai dėvi rusvą (vyšnių spalvos) švarkelį, juodą kaklaraištį ir juodas kelnes. Ženkliukas sudarytas iš Lietuvos vėliavos spalvų — žalios, raudonos ir geltonos — su knyga, žvaigžde bei kryžiumi ir su lietuvišku įrašu: Šv. Antano gimnazija.

Sekančios dienos (gruodžio 23) rytą visi mokiniai buvo nuvežti į Bostoną ir aprūpinti kelionės bilietais. Gimnazijoje pamokos prasidės sausio 6 d.

J. M.

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE dr. J. Grinius prisega ateitininkų ženklelį vysk. Valančiaus kuopos nariams, davusiems įžodį.

VYSK. VALANČIAUS kuopos ateitininkai, davę įžodį. Kuopa veikia Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje.

Lietuvos atstovo J. Kajecko žodis Naujų Metų proga

(atkelta iš 3 psl.)

Naujųjų Metų proga giliai nuoširdžiai sveikinu mielus tautiečius Tėvynėje. Tikėkimės, Naujieji Metai atneš naujų prošvaisčių, kada dargi Afrikos tautos "išpančiotos gyvuoja plačiai". Tikėkim, kad didžiajai nepriklausomybės ir laisvės mylėtojai Lietuvai irgi "lemtas ne kitas likimas. Ir Lietuvai laisvės nušvis rytmečiai." Tai mano giliai nuoširdus tautiečiams ir sveikinimas ir linkėjimas.

— Dr. Petras Tunkūnas, 820 So. Damen Ave., Chicago, įstojo į Lietuvių Fondą, atsiųsdamas 1,000 dol. Prieš Kalėdas LF per tris dienas užregistravo 4,000 dolerių. Be jų dar 1,000 dol. įnešė dr. Juozas ir Barbora Pliakaičiai iš Chicagos, Julius Staniškis su žmona — 500 dol.

Prof. K. Pakšto monografijai 25 dolerių auką, per J. Boley, atsiuntė Lietuvos vyčiai New Yorko -New Jersey apskritis. Anksčiau jie yra paaukoję 15 dolerių paminklui. Nuoširdžiai ačiū. Aukas prašome siųsti: Pakštas Fund, C/o J. Mikaila, 16870 Stoepel, Detroit, Mich. 48222..

NAUJAS INŽINIERIUS

Elizabetho, N. J., gyventojas Vitolis Bartys liepos 30 įsigijo Fairleigh Dickinson universiteto inžinieriaus laipsnį, specializuodamasis elektronikoje.

Gimęs 1938 m. Kuršėnuose, jis 1949 metais su savo tėvais ir seserimis atvyko į Ameriką ir pastoviai gyvena Elizabethe, išskyrus ketverių metų laiką, kurį praleido tarnaudamas Karo Aviacijoje Prancūzijoje. Vitolis yra aktyvių Elizabetho veikėjų Adelės ir Kazio Barčių sūnus. Jo tėvelis per eilę metų darbuojasi Lietuvių Bendruomenėje, o mama nepailstamai veikia su skautėmis.

Baigęs mokslą, Vitolis jau spėjo susižieduoti su Audrone Senkute iš New Yorko, kuri šiuo metu studijuoja Europos istoriją, siekdama magistrės laipsnio. V. Bartys pradėjo dirbti Western Union bendrovėje New Yorke. Šia proga linkėtina naujajam inžinieriui sekmės darbe, o sukūrus lietuvišką šeimą, taip pat nenutolti nuo lietuviškos veiklos ir savo tautiečių.

VITOLIS BARTYS

jpv

KALĖDŲ EGLUTĖ VAIKAMS

WORCESTER, MASS.

Aušros Vartų parapijos šeštadieninės mokyklos eglutė surengta gruodžio 20 parapijos salėje. Įžanginį žodį tarė tėvų komiteto pirm. P. Babickas, programai vadovauti pakviestas mokyklos vedėjas J. Bakšys.

Scenoje pasirodė virš 50 vaikų. Vargonininko V. Burdulio vadovaujami, pagiedojo keturias kalėdines giesmes. Toliau buvo įvairios deklamacijos, šiai šventei pritaikyti rašiniai, akordeono, piano muzika, du tautiniai šokiai. Programa buvo gyva ir įvairi.

Programon buvo atsilankęs prel. K. Vasys, pasveikino visus ir mokyklos reikalams paaukojo 100 dol. Jis nusiskundė, kad jam esą sunku kalbėti. Tai anais metais įvykusios auto katastrofos pasekmės. Šiaip prelatas laikosi tvirtai, nors jau eina 77 metus.

Kun. J. Steponaitis papildė prelato kalbą, ragindamas vaikus mokytis lietuvių kalbos.

Pasibaigus kalboms, pasirodė Kalėdų Senis (Pr. Račiukaitis), kurį jaunimas sutiko su dideliu triukšmu. Jis dalijo dovanas vaikams. Vaikai gavo daugiausia lietuviškas knygas, vokelius gavo mokytojai: Dabrilienė, V. Burdulis, Br. Glodas, kun. J. Steponaitis ir vedėjas J. Bakšys.

Pabaigoje tėvų komiteto pirmininkas P. Babickas padėkojo prelatui, mokytojams ir tėvams. Programa baigta Tautos himnu. Po programos buvo vaišės.

Pr.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

FLORIDOS LIETUVIAI, Nr. 11-12, mėn. Floridos lietuvių ir vasarotojų iliustruotas laikraštis, eina nuo 1960 m. Leidėjai: Anelė Zabukas ir Petras Pocius 3031 54th St. S., Gulfport, Fla. Redaguoja Edvardas Karnėnas 1118 Rutherford Rd., Cleveland Hts., Ohio 44112. Bendradarbiauja: dr. D. Jasaitis, K. S. Karpius, K. Kodatienė, J. Nakas, W. J. Jurgėlas, J. Juodis ir kt. Laikraštis vaizduoja gyvą Floridos lietuvių gyvenimą, atsiliepia į aktualiuosius lietuvių išeivijos visuomeninius reikalus, duoda reikalingų žinių vasarotojams Floridoje. Nuo 1964 sausio mėn. spausdinamas Vilties spaustuvėj Clevelande. Prenumerata 2.50 metam.

— **Vilius Bražėnas** (Stamford, Conn.), Juozas Jurkus (Rochester, N. Y.), V. Korsts ir dr. L. Streips (abu latviai ir abu iš Chicagos) ir dr. A. Pallop (Bernardsville, N. J.) paskirti Rezoliucijoms Remti Komiteto pirmininko specialiais padėjėjais. Jų pagrindinės pareigos bus rūpintis naujų vienetų steigimu bei darbo jėgos ir finansinės paramos organizavimu bei telkimu. V. Bražėno ir J. Jurkaus adresai: V. Bražėnas, 114 Old Barn Rd., Stamford, Conn., 06905; J. Jurkus, 76 Delamaine Dr., Rochester, N. Y. 14621. Rezoliucijoms Remti Komiteto pirm. L. Valiukas yra numatęs paskirti dar keletą savo specialių padėjėjų.

IŠ VISUR

— **Poetas Antanas Vilutis** mirė Argentinoje. Prieš antrąjį pasaulinį karą jis tarnavo Lietuvos pasiuntinybėje Buenos Aires.

— **Dana Kublinskienė-Valytė** sudomino visą Anglijos spaudą, kai lenkų laivą "Wujak" įvairavo į Edinburgo uostą. Laivo kapitonas buvo susirgęs, o ji ėjo kapitono padėjėjo pareigas. Jūrininkystės mokslus yra baigusi Dancige. Gimusi ir augusi Lietuvoje, į Lenkiją emigravo po paskutinio karo, bolševikam užėmus Lietuvą.

— **Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybės** metinis susirinkimas buvo gruodžio 16. Vadovybės sąstatas 1965 metams yra šis: pirm. L. Valiukas, vicepirmininkai — A. Skirius, A. Kalm (estas) ir A. Reins (latvis), sekr. E. Arbas, ižd. G.A. Petrauskas. Komitetas pradeda savo darbą pilna sparta: bus stengiamasi kiek galima daugiau išgauti rezoliucijų ir vieną iš jų pravesti. Aukos siųstinos tiesiog komiteto iždininkui G.A. Petrauskui 3442 Madera Avenue, Los Angeles, California., 90039.

— **Leonardas Valiukas,** Los Angeles, California, perrinktas Rezoliucijoms Remti Komiteto pirmininku ir 1965 metams. Komiteto direktorių taryba savo posėdyje gruodžio 18 perrinko vienbalsiai L. Valiuką ir toliau vadovauti rezoliucijų pravedimo žygiui. Komitetas veikia nuo 1961 rugpiūčio 5 ir nuo to laiko jam vadovauja L. Valiukas.

LEONARDAS VALIUKAS

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS BUS LOS ANGELES

Lietuvos Vyčių 1965 metų seimas įvyks rugpiūčio 5-8 Los Angeles mieste, Statler Hilton viešbutyje. Jau antrą kartą Lietuvos vyčiai ryžtasi iš visų krašto kampų suvažiuoti į Los Angeles. Pirmą kartą Los Angeles jie turėjo savo seimą 1957. Suvažiavimo metu bus koncertas, balius, iškilminga vakarienė. Seimą organizuoja ir praves Lietuvos vyčių 133 kuopa, kurios vadovybę sudaro: pirm. L. Valiukas; vicepirmininkai — E. Bartkus ir Br. Katauskas; sekr. L. Vyčienė, ižd. A. Laurinaitytė. Los Angeles mieste veikia ir senjorų kuopa, kuriai vadovauja Julius Kiškis. Seniorai pasiruošę ateiti į talką reguliariai kuopai, padedant jai pravesti seimą.

(L.A.)

MALDAKNYGĖ

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai

640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: —

FRANCISCAN FATHERS
DARBININKAS

910 Willoughby Avenue
Brooklyn 21, N. Y.

O KO KO?

DĖKINGUMAS

Mielas pusbrolis vaišino mane, mylėjo, kiek išgalės leido. Ūpui pakilus, nusivežė pas savo prietelių. Čia vėl prasidėjo vaišės iš naujo. Jų maloniem prašymam nemokėjau atsispirti. Patiko jų vaišingumas. Sužavėtas dėkojau už parodytą meilę ir puikias vaišes.

Šeimininkas su pusbroliu pasileido juoktis iš mano rimto veido ir mandagumo. Jaučiausi, kaip pelė, priplakta spąstų, ir nežinojau kodėl. Jiem atrodžiau kaip Donkichtas.

Važiuojant namo, pusbrolis stebėjos manimi ir dėstė:

"Ar gi tu nežinai, kad dėkoti už vaišes tai sena atgyvena? Dėkingumas — feodalinė išpera. Turtingiem luomam vyriaujant žmogus lankstės — rankas sudėjęs ant krūtinės dėkojo. Dabar mes atsikratėm ta sena liekana. Ji nebetelpa mūsų protuose ir poelgiuose. Gyvenu kapitalistiniame krašte. Už kiekvieną patarnavimą moku pinigą. Visi patenkinti, kai moki. Nereikia dėkoti. Mes neturime atsilikti nuo komunistinio žmogaus. Komunistai senai nusikratė senomis atgyvenoms. Juk komunistas priklauso valstybei, kuri jam teikia visus patarnavimus. Kom valstybė — tai aš. Nepatogu dėkoti pačiam sau. Užmirškim tą dėkingumą, kad pažangieii nesijuoktų".

Sunkia galva grįžau namo. Žmona laukė. Vos pradariau duris, ji nė neklausė, kur buvau, o ėmė kalbėti, pasakoti:

"Šiandien į mūsų ligoninę atėjo žmogus ir davė kraujo. Išsikalbėjau su juo. Jis jau antri metai duoda kraujo ligoninei. Už kraują nieko neima ir neduoda savo adreso. Net nesako pavardės. Paklausiau, kodėl, jis taip elgias? Jis paaiškino. Kartą jį sužeidė. Daug kraujo nutekėjo. Gavo transfuziją, kuri išgelbėjo jo gyvybę. Panoro padėkoti už kraują, bet niekas negalėjo nurodyti davėjo. Dabar jis duoda krauja dėkingumo sąskaiton."

Pagautas pusbrolio idėjų tariau žmonai:

"Tas kraujadavys kvailas. Pasaulyje žmonių perdaug. Žmogus išnaikino dauguma gyvūnijos, o pats užėmė jos vietą. Nereikia žmogui padėti. Lai miršta, bus vieta kitam. Ir nereikia už nieką dėkoti".

Žmona išėjo į virtuvę, o aš nuėjau pas kirpėją.

Kirpėjas kirpdamas plaukus dėstė:

"Atėjo žmogus. Nukirpau. Užmokėjo ir dar pridėjo arbatpinigių. Jam išėjus pastebėjau portfelį. Ji atidaręs radau 500 dol. ir viešbučio raštelį. Mečiau darbą ir nuvežiau portfelį. Radau savininką ir įteikiau radinį. Jis džiaugsmingu veidu paėmė ir nuėjo. Grįžau. Negaliu dirbti. Negaila nei prarasto laiko nei kelionės, bet gaila, kad reikia santykiauti su nedėkingais žmonėmis, kuriems sunku ištarti — ačiū.

Valkata

MAIRONIO šeštadieninės mokyklos eglutėje. Nuotr. V. Maželio

STEBUKLAI MEDICINOJE

DR. A. GRIGAITIS

Dirbtiniai inkstai — Normalus žmogaus inkstas — tai savos rūšies sudėtingas filtras, kuris valo kraują nuo kenksmingų ir nuodingų elementų, pav., nuo nuodingų baltymų, maisto apykaitos liekanų. Inkstai šiuos nuodingus organizmui produktus, gautus iš kraujo, su šlapumu išmeta laukan. Jei dėl ligos inkstų filtracija sutrinka, tada kraujuje susirenka nuodai, kurie gali apnuodyti visą organizmą. Tai gali būti mirties priežastis.

Medikai pradėjo svajoti apie dirbtinius inkstus, kurie pavaduotų susirgusius, kai žmogui gresia pavojus. Ši svajonė išsipildė.

Dirbtinių inkstų išradėju yra vienas Washingtono valstybės medicinos mokyklos prof. dr. Skribner, kuris pradėjo daryti bandymus su žmonėmis 1960 m. Iš pirmųjų keturių ligonių su dirbtiniais inkstais vienas mirė širdies ataka, kiti trys ir dabar gyvena.

Jau prieš tai Olandijoje dr. Kolfas buvo padaręs dirbtinius inkstus, bet jo aparatas buvo labai sudėtingas ir nepraktiškas. Dr. Skribneris patobulino ir suprastino dr. Kolfo aparatą. Ligonio kraujas pereina per specialią membreną, kuri perplauna kraują. Nuodingi dalykai po kraujo perplovimo nuteka toliau, o apvalytas kraujas bėga atgal į kraujotakos sistemą. Dabartiniu metu vieno ligonio gydymas šiuo aparatu kainuoja virš 10,000 dol. per metus. Reikia tikėtis, kad laikui bėgant šis brangus gydymas atpigs.

—o—

Širdies operacijos. — Dar neseniai geriausi chirurgai negalvojo apie širdies operacijas. Šiandien peilio pagalba pašalinami net ir sunkūs širdies trūkumai.

Širdis yra padalyta į keturis skyrius: du skilveliai, du priešširdžiai. Tarp priešširdžių ir skilvelių bei svarbiausių kraujo indų, kurie atneša kraują iš kūno į širdį ir iš širdies išnešioja po visą kūną, yra angos, kurios atidaromos ir uždaromos specialių vožtuvų. Kraujui tekant, šie vožtuvai tai užsidaro, tai atsidaro. Jei vožtuvai dėl kurios jų ligos blogai veikia, tada kraujo dalis iš skilvelio grįžta atgal į priešširdį, į didžiuosius indus, ir panašiai. Žinoma, tokia širdies netvarka atsiliepia į visą žmogaus kūno sveikatą. Pagaliau širdis silpnėja ir atsisako dirbti.

Keli Kanados gydytojai pabandė pakeisti netinkamus širdies vožtuvus kitais. Iki šio laiko jie padarė keletą sėkmingų operacijų. Pakeitimui buvo panaudota vožtuvai žmonių, žuvusių automobilių katastrofoje. Vienas iš operuotų po mėnesio mirė plaučių uždegimu. Skrodimas parodė, kad persodinti vožtuvai prigijo. Kiti operuoti ligonys gyvena iki šiai dienai.

Pirmą tokią operaciją prieš septyneris metus padarė chirurgas dr. Morej. Jo pacientas jaučiasi sveikas. Prieš operaciją po kelių žingsnių dūsdavo, plakdavo širdis ir panašiai. Dabar yra darbingas. Dabar ir Amerikos gydytojai daro panašias operacijas, naudodami neseniai mirusių žmonių širdis.

—o—

Kraujo indų chirurgija. — Tai vėl didelis laimėjimas medicinoje. Vienai moteriai dėl kraujo indo užsikimšimo (vadinamo stroko) suparaližavo vieną kūno pusę, pasidarė kalba neaiški, nesklandi. Chirurgas paguldė ant operacinio stalo, atidarė arteriją, kuri buvo krešulio užkimšta, krešulį pašalino. Dėl šios operacijos kraujo cirkuliacija galvoje pasidarė visai normali. Ligonė pradėjo kalbėti. Kitą dieną ji jau sėdėjo lovoje ir skaitė laikraštį, kalbėjosi su lankytojais. Paralyža išrinko "geriausia 1964 m. aktore" (The Best Actress of the Year).

(nukelta į 7 psl.)

"UŽBURTI VAIKAI" LOS ANGELES SCENOJE

Gruodžio 6 Los Angeles ateitininkai suorganizavo vaikų rudens popietę su rašytojos D. Augienės "Užburtų vaikų" pastatymu. Tai ketvirtoji popietė. Šių popiečių programos rūpestingai paruošiamos ir gražiai atliekamos, dažnai priartėjant prie tikrojo meno ribos. Dar džiugiau, kad popiečių kreivė kyla ir dalyvių skaičiumi ir meniniu apipavidalinimu, ir užpildytomis kėdėmis salėje.

D. Augienės "Užburti vaikai" dėkingas vaikų scenai veikalėlis: intriga nesunkiai sekama (fabulos motyvas sutinkamas daugelyje pasakų ir net mažesnių vaikų nesunkiai atpažįstamas), aktualus tautinėmis ir pedagoginėmis idėjomis, kurios išradingai įvilktos į švelnų pasakos rūbą, daug vietos režisoriaus, dekoratoriaus ir kostiumų projektuotojo fantazijai.

Los Angeles pastatymui vadovavo mokyt. D. Polikaitienė, talkinant muz. J. Ąžuolaičiui. Jaunieji artistai buvo gerai paruošti: puikiai mokėjo roles, gerai valdė dialogus, tiksliai žinojo savo vietas scenoje. Visas vaidinimas praėjo be jokio sutrikimo ar susimaišymo. Žinoma, pritariant "senų scenos vilkų" pareikštai po vaidinimo nuomonei, gal žvėrelių ir paukščių charakteriai perdaug suvaikinti: žvirblelis nečirškė, šuo nelojo, katinas nekniaukė ...

Dekoracijas piešė amerikiečių mokykloje mokytojaujanti Rita Medziukaitė - Bureikienė, talkinama meno stud. Nijolės Skaudienės. Tų pačių "vilkų" nuomone, dekoracijos ir meninė fantazija ir techniniu atlikimu lenktyniavo su pačiom geriausiom bet kada matytom Los Angeles lietuvių scenoje.

Daug pasišventimo parodė mokyt. R. Korsakaitė, projektuodama ir siūdama scenos kostiumus. Daugelį rūbų pasiuvo pačios mamytės. "Kepurinę" išmokė moksleivių ateitininkių globėja Liucija Valaitienė.

Ateitininkai dėkingi Vl. Giliui, Scenos mėgėjų sambūrio darbuotojui, už įspūdingus scenos efektus ir šviesų tvarkymą. Šokius ir dainas muzika palydėjo J. Ąžuolaitis ir P. Baltakis.

Pagaliau jaunųjų (išskyrus M. Matulionį, atlikusį Žynio rolę) aktorių eilė: V. Ąžuolaitis, A. Arbas, R. Jodelytė, R. Arbaitė, L. Kojelis, V. Narbutas, D. Čingaitė, D. ir R. Kojelytės, R. ir B. Motiejūnaitės, I. Tamošiūnaitė, S. Stančikas, N. ir J. Kukanauzaitės, M. Uldukytė, J. ir P. Domkai, K. Uldukis, J. Jodelė, R. Polikaitis, V. Narbutas, D. Puškoriūtė, G. Dovidaitytė, V. ir M. Jodelytės, R. Žmuidzinaitė ir V. Polikaitytė.

Visą sunkiąją vaikų popietės organizacine naštą nešė ateitininkų sendraugių valdyba, ypač jos pirmininkas inž. J. Jodelė ir sekretorius inž. J. Raulinaitis.

Reiktų surasti proga ir šį vaidinimą dar kartą pakartoti.

J. Vn.

—o—

Prof. dr. J. Eretas gruodžio 28 atvyko į Los Angeles, Calif., ir čia prabus iki sausio 7. Vietos lietuvių visuomenei jis skaitys dvi paskaitas.

Rūtą Lee - Kilmonytę Casa Amicos (calif.) dramos draugija

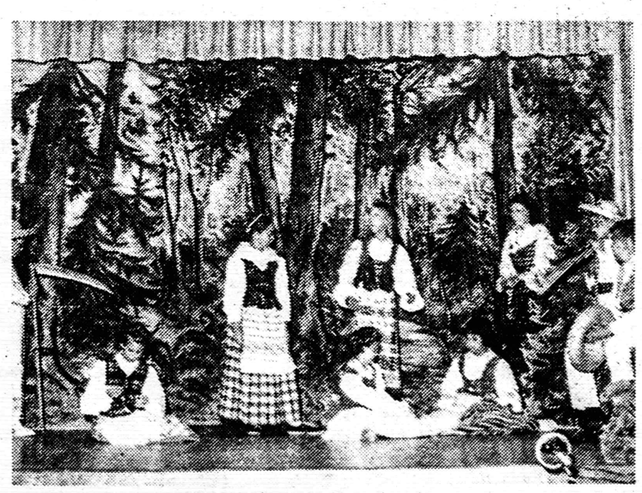

SCENA iš "Užburtų vaikų". Nuotr. L. Kančausko

LOS ANGELES jūrų skautų įgaliotinis Algis Raulinaitis jūrų skautų rėmėjo ženkliuką prisega S. Šakienei vėliavos šventinimo iškilmių metu. Nuotr. P. Kančausko.

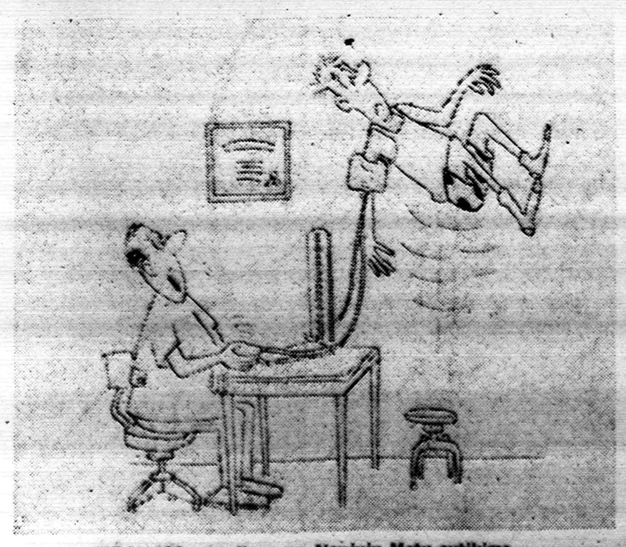

KRAUJOS spaudimas po Naujųjų Metų sutikimo.

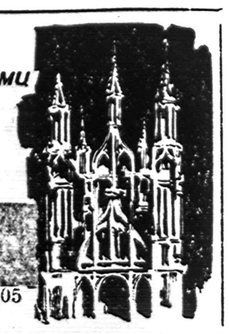

WEVD 1330 KIL. 97.3 MEG. (FM) JAU 22 METAI! LIETUVOS ATSIMINIMU RADIO VALANDA

ŠEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.

DIREKTORIUS JOKŪBAS J.

STUKAS

1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205

Tel. (201) 289-6878

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Patikima ir žinoma firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą leidžiamiems siuntiniams į USSR — *PRANEŠA:*

Eilėje garantuojamų užsakymų sovietinės gamybos prekėms, kaip tai: AUTOMOBILIAMS, ŠALDYTUVAMS, TELEVIZIJOS APARATAMS ir kt., pats gavėjas gali pasirinkti dovanas už bet kokio dydžio sumą.

Jūs taip pat galite užsakyti MAISTO PRODUKTŲ DOVANAS giminėms, esantiems USSR. Pristatymas skubus iš produktų sandėlių esančių SOVIETŲ SĄJUNGOJE.

Kainos prieinamos.

Katalogų prašykite bet kuriame mūsų skyriuje arba Vyriausioje Įstaigoje:

45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036; Room 1101
Tel.: Cl 5-7905

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

CRANE SAVINGS & Loan Association

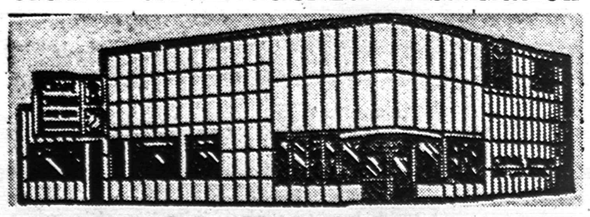

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

SADUTĖ šoka Maironio šeštadieninės mokyklos vakare Nuotr. R. Kisieliaus

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Dr. A. Aželis, University Hts. Ohio — 7 dol., A. Petkevičius, N. Washington, Pa. 6 dol.

Po 5 dol. A.S. Trečiokas, Orange, N.J. P. Jaras, Norwood, Mass., Prel. F.G. Virmauskis, So. Boston, Mass., Kun. A.E. Gradeck, Waterbury, Conn., Kunigas P. Sabulis, Waterbury, Conn. J. Šimaitis, Brooklyn, N. Y., J. Yuscavage, Stamford, Conn., Dr. B. Jankauskas, W. Brentwood, N.Y.

Po 3 dol.: A. Bagdonas, P. Bivainis, I. Dudėnas, A. Laukagalis, T. Liveikienė, V. Kuskis, Brooklyn, N.Y. V. Janušas, Ozone Park, N.Y. A. Goeldneris, Flushing, N.Y. P. Petraitis, Maspeth, N.Y. P. Adomaitis, Astoria, N.Y., A. Minikovsky, Elmhurst, N.Y., K. Skudzinskas, N. Bellmore, N.Y., E. Zacharkevicz, Albany, N.Y. V. Ivanauskienė, M. Krištaponis, Dorchester, Mass., K. Masiulienė, So. Boston, Mass., J. Broaco, Lawrence, Mass., D. Kaczenas, W. Lynn, Mass., K. Bružas, M. Petriliene, Chicago, Ill., P. Malečkienė, Union City, Conn. J. Bačėnas, Kearny, N.J. K. Šipaila, Hillside N.J. Kun. V.A. Šimkonis, Luzerne, Pa. Kun. T. Palis, Oakland, Clif. A. Gilvydis, Cleveland, Hts, Ohio, V. Lazauskas, Baltimore, Md.

Po 2 dol.: E. Borus, M. Bukauskienė, A. Jurkšaitienė, A. Čergeles, Brooklyn, N.Y. A. Dubrovsky, New York, N. Y., Dr. E. Noakas, M. Peters, Ozone Park, N.Y. P. Franceson, Great Neck, N.Y. M. Rusas, Port Washington, N.Y. J. Rupšis, Amsterdam, N.Y. M. Semaška, New Hyde Park, N.Y. M.R. Jauniškis, E. Northport, N. Y. A. Kasperavičius, Binghamton, N.Y. T. Staugaitienė, Newark, N.J. A. Yuncza, Robbinsville, N.J. V. Kiukys, Hillside, N. J. J. Kavall, Dover, N.J. A. Šmotas, Waterbury, Conn. J. Arminas, Oakville, Conn. J. Šaulys, Brandford, Conn., P. Misiūnas, New Britain, Conn. A. Jakštis, Dorchester, Mass., D. Meižys, Brockton, Mass., T. Aleliūnas, Pittsburgh, Pa., A. Čepulis, Philadelphia, Pa. V. Račiunas, Chicago, Ill., U. Stankus, Kankakee Ill., B. Bacevičienė, Cleveland, Ohio, Dr. I. Jasys, Columbus, Ohio, S. Daugela, Washington, D.C. M. Stanis, Clearwater, Fl. Kun. A. Vainauskas, Nashua, N.H. V. Beržėtas, Woodhaven, N.Y. K. Čerebejienė, Maspeth, N.Y. A. Gylys, Olympia, Wash. Ch. Sable, Maspeth, N.Y.

Po 1 dol.: F. Branau, A. Balkus, G. Juškaitis, E. Gerulski, Dr. A. Grigaitis, A. Kaupas, J. Kuodis, S. Sandanavičius, J. Matulaitis, L. Rinkus, S. Sirutis, E. Senkus, L. Siničin, F. Skwar, K. Savičiūnas, E. Vitkus, Brooklyn, N.Y. J. Butkus, V. Beržetes, A. Chirba, V. Dubauskas, A. Pumputis, F. Stumbris, M. Stučius, J. Tomas, A. Vasiliauskienė, Woodhaven, N.Y. M. Butrimas, K. Zudžius, Richmond Hill, N.Y. M. Jasėnas, New York, N.Y. V. Keiba, Rochester, N.Y. A. Matulionis, P. Paulauskas, Maspeth, N.Y. P. Teleisa, Ozone Park, N.Y. A. Senkus, Jamaica, N.Y. O. Grigaliūnas, Long Island, N.Y. L. Tiškus, Flushing, N.Y. A. Mikalojūnas, Binghamton, N.Y. F. Sprindys, Franklin Square, N.Y. M. Kober, Port Washington, N.Y. R. Butrimas, Howard Beach, N.Y. D. Vaičius, Hudson, N.Y. A. Vikrikas, St. James, N.Y. M. Slavinskas, Cambria Hts. N.Y. M. Bernotas, Jamaica, N.Y. A. Česonis, Knob Noster, Mo. S. Augulis, F. Saranko, M. Šaulys, Paterson, N. J. V. Kemežis, M. Milius, Kearny, N.J. J. Aidukas, Clifton, N. J. J. Žilius, N. Haledon, N. J. B. Žemeikis, Elizabeth, N. J. A. Stankus, Bellmawr, N. J. H. Satinskas, Boonton, N.J. R. Šimelis, Nutley, N.J. P. Puronas, Jamesburg, N.J. E. Mineikienė, Trenton, N.J. M. Mikolaitis, Cherry Hill, N.J. J. Vigelis Collingswood, N.J. I. Nauragis Worcester, Mass. J. Jezukevičius, Brockton, Mass. M. Kraunelis, J. Liutkus, E. Mačis, G. Mikalonis, So. Boston, Mass. E. Stanulis, Lawrence Mass. E. Januškis, Stoughton, Mass. S. Jowall, Methuen, Mass. B. Jurkevičius, Haverhill, Mass. K. Sangavičius, Brighton, Mass., A. Masaitis, Westfield, Mass., V. Zenkus, W. Bridgewater, Mass. J. Anelauskas, Somerville, Mass. E. Seiens, J. Sluoksnaitis, A. Padaigis, Waterbury, Conn, A. Mockus, A. Stanwyck, S. Šrupšas, Hartford, Conn. Kun. E.J. Pranckus, Bridgeport Conn., W. Skelte, Bethlehem, Conn., P. Raštas, A. Lucas, Bristol, Conn., U. Bigenis, J. Danish, B. Jasinskas, Philadelphia, Pa. Kun. A. Babonas, New Philadelphia, Pa., A. Gražulis, A. Marmokas, Pittsburgh, Pa., W. Shimkus, Scranton, Pa. V. Čyvas, E. Karnėnas, J. Montvila, Cleveland, Ohio, J. Gečas, Dayton, Ohio, Dr. P. Jucaitis, Toledo, Ohio, H. Brazaitis, Willoughby, Ohio, V. Norvilas, Monroe, Mich, A. Butkunas, St. Charles, Ill., A. Bambalas V. Sinkevičius, M. Roman, Chicago, Ill. B. Ofrossimow.

Nuoširdžiai dėkinga
Darbininio administracija

SOCIALINIAI KLAUSIMAI

Socialinių klausimų skyriuje (gruodžio 15, Darbininko 82 nr.) į klausimą, **ar mirties atveju pašalpa** (terminas netikęs S. G.) (social security) yra tęsiama, atsakoma "Taip". Mėnesinis mokestis tęsiamas našlei, išlaikymo reikalingiem tėvam ir našliam, jei **šie virš 62 m.,** bet našlėm, jei jos ir **jaunesnės negu 62,** taip pat vaikam iki 18m. amžiaus. Vaikam yra mokama ir virš 18 m., jei jie yra invalidai. Apvali suma yra sumokėta laidojimo išlaidom padengti. Visi pabraukimai mano.

Nekritiškai patikėję šitokiam aiškinimui gali patirti nereikalingo vargo ir nemalonumų. Ir štai dėl ko:

1. Pagal įstatymą, socialinio draudimo pašalpą (aš ją vadinu pensija S.G.) gauna visi tie, kuriem dėl vienokių ar kitokių priežasčių ji buvo pripažinta (senatvė, invalidumas, mažametystė, nepilnametystė).

2 Apdraustajam (pensininkui) mirus, socialinio draudimo mokėjimai **sustabdomi** nuo to mėnesio pradžios, kuriame mirė. Tokiu būdu šeima, gavusi velionies-ės čekį už mėnesį, kuriame mirė, turi grąžinti socialinio draudimo įstaigai arba Mokesčių Departamento Išlaidų skyriui (Treasury Department, Division of Disbursement, located in the city shown on the check). Iškeitę tokį čekį privalės grąžinti gautus pinigus, o blogesniu atveju, gali susilaukti bylos teisme.

3. Jeigu likusieji gyvieji gavo socialinio draudimo pensiją pagal velionies-ės uždarbį atskiru čekiu, tai ano mirtis nesustabdo ir tolimesnio jų gavimo, bet jeigu pensija buvo gauta bendru čekiu su mirusiuoju, čekį reikia grąžinti, o savos pensijos tesimu tuojau kreiptis į socialinio draudimo įstaigą.

4. "Apvali suma laidojimo išlaidom padengti" yra ir neaiški ir klaidinanti. Pirmiausia, kas yra "apvali suma"? — 5, 10, 100 ar 1000? . . .

Iš tikrųjų socialinio draudimo skyrius laidojimo išlaidoms padengti duoda tokią sumą, kuri gaunama mirusiojo mėnesinę pensiją padauginus iš 3, bet ne daugiau kaip 250 dolerių. Vadinasi, jei mirusiojo pensija, padauginta iš 3, viršija 250 dol., tai išmoka tik 250 dol. ir nei vieno cento daugiau, bet jeigu ji nesiekia tos sumos, tai moka tik 3 mėnesinių pensijų sumą.

S. Griežė

Puiki klubo skyriaus vakarienė

HARTFORD, CONN.

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet Lietuvių Am. Pil. klubo nepašalpinis skyrius surengė Kalėdų vakarienę klubo svetainėje gruodžio 18 d. Narių ir svečių susirinko daugiau nei pernai.

Vakarienei valgius pagaminti buvo pakviestos prityrusios šeimininkės — narės: Marija Baltulionienė, Halina Steponavičienė, Ema Rogers, Katerina Degutienė ir Elzbieta Kurienė. Buvo pagaminta gerų ir skanių valgių. Nariams įėjimas buvo 2 dol., svečiams — 3 dol.

Pobūvį pravedė ir įdomią kalbą pasakė skyriaus pirmininkas Kazys Mikalauskas. Be jo dar kalbėjo: sekret. J. Bernotas, iždo sekretorė Ona Jusinienė, Julius Baltulionis, Juozas Baltulionis, Vladas Čekauskas - Chase (jis yra šio skyriaus įsteigėjas), Stanley Savickas, Marija Pilkienė, Viktorija Alijošienė, Agota Stankevičienė, Juozas Žemaitis ir kiti.

Paskutiniame skyriaus susirinkime į valdybą išrinkta tie patys asmenys: Kazys Mikalauskas — pirm.; Kostė Milerienė — vicepirm. Jonas Bernotas - protokolų sekr., Ona Jusinienė - iždo sekretorė, Marija Baltulionienė - iždininkė. Be to, Ona Brazauskienė ir Ona Juzinienė yra atstovės klubo direktorių taryboje.

J. B-tas

NAUJIEM METAM nauji batai.

Lietuvos gen. konsulato ieškomi asmens

Burdulytė-Martinaitienė (ar Martinkaitienė)

Derečius, Albinas ir Kazimieras, gyveno gal Waterbury (Conn.?)

Gibavičius, Albinas ir Juozas, kilę iš Mikalauskos km., Kalvarijos val., Marijampolės apsk.

Greviškis, Vladas, ir jo sesuo Šmitienė, Sofija, iš Apušoto vienk., Pandėlio val., Rokiškio apsk.

Jacina, ar Jacyna, galis suteikti žinių apie sanitarą vardu Serge, dirbusį vienoje karo belaisvių stovykloje Prancūzijoje.

Lukoševičiūtė, Albina, Juozo ir Zinaidos duktė, gimusi 1925 m. balandžio 20 d., Golodniškių km., Vilniaus apsk.

Malinauskas, Justinas, kilęs nuo Panevėžio, atvykęs Amerikon prieš Pirmąjį Pasaulinį Karą.

Marcinkevičius, Adomas, iš Liudvinavo m., Marijampolės aps.

Martinaitis, Petras, Petro sūnus, išvyko Argentinon iš Kaneivaičių km., Radviliškio val.

Navickas, Jonas, iš Liudvinavo m., Marijampolės apsk.

Navickas, Klemensas, kilęs nuo Panevėžio, gyveno West Hanover, Mass.

Paulavičius (Paulovicz), Stepas, gyvenąs Mitchell Field, Long Island

Rimkevičius, Juozas, Antano sūnus, gimęs Kelmėje 1892 m., Amerikon atvyko apie 1912 m.

Sakalauskas, Juozas, Adomo ir Nevickaitės Sakalauskų sūnus, kilęs nuo Panevėžio

Schischko, Aleksander, gimęs Lietuvoje apie 1897 m., atvyko Amerikon apie 1911 m.

Šmitienė-Greviškytė, Sofija, ir jos brolis Greviškis, Vladas, iš Apušoto vienk., Pandėlio vl., Rokiškio raj.

Torklerytė, Irena.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of
Lithuania
41 West 82nd Street
New York, N.Y. 10024

Stebuklai medicinoje

(atkelta iš 6 psl.)

žiaus reiškiniai pranyko. Po savaitės ligonę išrašė iš ligoninės. Tai chirurgijos didelis laimėjimas.

Dabar jau operuojamos ir aortos. Aorta yra storiausias ir ilgiausias kraujo indas — arterija, kuri, leisdamasi nuo širdies žemyn, išsišakoja po visus kūno organus, ten pristatydama kraują. Kartais, ypač į senatvę, aorta vienoje vietoje išsiplečia (ypač viršutinėje dalyje), atsiranda vadinama aneurizma. Atsitinka, kad ši aneurizma plyšta. Tada žmogų ištinka staigi mirtis. Dar neseniai aortos išsiplėtimas buvo laikomas nepagydomu. Dabar chirurgam pasiseka šį aortos išsiplėtimą pašalinti ir išgelbėti ligonio gyvybę.

Seniem žmonėm dažnai dėl sklerozės susiaurėja kojų kraujo indai ir sutrinka kraujo cirkuliacija. Kojai gresia gangrena ir kojos operacija — nupiovimas. Gi operuojant kraujo indus, kraujo cirkuliacija grįžta, sunormalėja, pamėlynavusi kojų oda pasidaro rausva. Tokie ligonys be lazdos išeina iš ligoninės.

Kraujo indų chirurgija plečiasi, ir tikimasi, kad tuo bus išgelbėta daugel gyvybių.

Padėka

Mielam tėveliui ir vyrui

A + A

ANTANUI FIDLERIUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame prel. M. Kemėžiui, kun. J. Pragulbickui, kun. A. Žemeikiui, dr. S. Petrauskui, Elizabetho skautėm ir jaun. sodalietėm, lietuvių bendruomenei, Balfo 24 skyriui, lituanistinės mokyklos tėvų komitetui ir visiem draugam ir pažįstamiem už gėles, užprašytas mišias, užuojautas ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Nuliūdusi šeima:

Žmona, sūnus, duktė
Fidleriai

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON. MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7
meg. iš **WKOX**, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BRoadway 3-2224
Šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGŪNAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadieni — nuo 12 iki 1 p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Phiiadelphia 47, Pa.
HOward 7-4176
Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 klc.
Ved. ANT. PALIULIS
321 Robinwood Road
pran. Edv. Melninkas
Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
SOPHIE BARCUS — Šeimos radijo programos. Radijo stotis **WOPA** — Oak Park, Ill. AM 1490 klc.; FM 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

VAKARŲ PENNSYLVANIJOS
vadovaujama lietuvių katalikų parapijų Pittsburghe ir apylinkėje, transliuojama iš galingos stoties,
RADIJO VALANDA
WEDO
Mckeesport, Pennsylvania
kas sekmadienį
nuo 1:35 iki 2:00 val. popiet.
BANGA 810
Visais reikalais kreipkitės adresu:
LITHUANIAN CATHOLIC HOUR
WEDO
McKEESPORT, PA.

Parengimai New Yorke

Sausio 16 — Vajaus užbaigimo vakaras Apreiškimo parap. salėje. Rengia Balfo 100-sis skyrius.

Sausio 30 — A. L. Inž. ir Architektų sąjungos tradicinis balius Shereton Motor salėje, Manhattane.

Vasario 14 — Vasario šešioliktosios minėjimas Websterio salėje. Manhattane. Rengia New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba.

Vasario 27 — Užgavėnių balius rengiamas Birutiečių, L. M. A. New Yorko klubo ir S.L.A. moterų 99 kuopos Sheraton-Atlantic viešbutyje.

Kovo 7 — K. V. Banaičio kūrinių koncertas Carnegie Recital Hall salėje. Rengia lietuviai muzikai.

•

Numatomus parengimus pranešti S. DZIKUI, 89-17 97th St., Woodhaven, N.Y. — tel. VI 7-5113.

RESTAURANTS

For Better Weddings
and Weekend Dancing
TUXEDO BALLROOM
210 E. 86th St. and 3rd Ave.
New York City
RE 4-7335

STORES

ALBERT MAIER, INC.
PORK STORE
Geriausia kiauliena ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kielbassy". **1927 Washington Ave., Bronx 57, N.Y. TRemant 8-8193**

Norite geros meniškos fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

FOTOGRAFAS
Romualdas Kisielius
Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.
Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

"VENTA"
Home Improvements
Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI
Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Balfo vajaus užbaigos proga sausio 16 atvažiuoja iš Chicagos kamerinis teatras: Jonas Kelečius, Nijolė Martinaitytė, Rimantas Cinka. Apreiškimo parapijos salėje vaidins tris vienaveiksmius veikalus: Tennesee Williams—Kalba kaip lietus, Alverz Kvintero — Saulėtas rytas, Kosto Ostrausko — Gyveno kartą senelis ir senelė.

Carnegie Hall Cinema rodomas filmas Čaikovskio "Jolanta". Vieną iš operos partijų dainuoja Vladas Valaitis. Filmas rusų kalba, darytas Rygos studijoje.

Archt. Vladas Švipas mirė sausio 5 širdimi. Velionis buvo gimęs 1900 lapkričio 10 Palėvėnių km., Pušaloto vls., Panevėžio apsk. New Yorkan atvyko 1949 iš Vokietijos ir čia dirbo architektūros projektavimo biūruose. Architektūros mokslus buvo išėjęs Vokietijoje 1923-28 m., drauge studijavo ir meną, reiškėsi taip pat literatūroje, savo specialybės klausimais nemažai rašė spaudoje. Nepriklausomoje Lietuvoje dirbo 1929-40 Žemės Ūkio Rūmų statybos skyriuje, buvo vedėju, suprojektavo daug pastatų kaimui ir miestui. Lietuvos laikinoje vyriausybėje 1941 buvo komunalinio ūkio viceministeriu. Pasitraukęs nuo bolševikų, Vokietijoje gyveno kurį laiką Gothoje, paskui Dilingeno stovykloje. New Yorke gyvendamas dirbo Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungoje, New Yorko Lietuvių Taryboje, Valstiečių Liaudininkų Sąjungoje ir k. Nuliūdime liko žmona Bronė ir 2 dukterys—Daiva ir Ramita. Laidoja Šalinskai. Atsisveikinimas penktadienį, sausio 8, 8 v.v. Laidojimas iš Apreiškimo bažnyčios šeštadienį, sausio 9, po mišių 8:30 v. ryte.

Tomas Guobis, 70 m. amžiaus gyv. Richmond Hill, N.Y. mirė sausio 3. Laidojamas sausio 7 iš Angelų Karalienės bažnyčios Šv. Karolio kapinėse. Paliko liūdinčią žmoną Petronelę, sūnus bei anukus. Pašarvotas Šalinskų laidotuvių įstaigoje Woodhavene. Dėl laidotuvių skambinti VI 7-4499.

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos New Yorko skyriaus kviečiamas prof. J. Eretas skaitys paskaitą "Ar tarptautinis komunizmas suirs". Paskaita bus sausio 9 d. 4 val. popiet Apreiškimo parapijos salėje. Visi lietuviai yra kviečiami atsilankyti.

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopos susirinkimas bus sausio 10 d. 1 val. popiet Apreiškimo parapijos salėje. Prašomos visos narės dalyvauti.

LRK Susivienijimo Amerikoje 135 kuopos susirinkimas bus Apreiškimo parapijos mokykloje sausio 10 po 11 val. mišių.

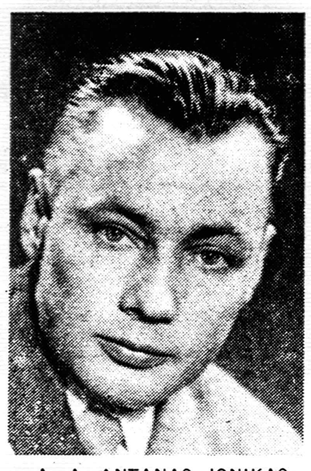

A. A. ANTANAS JONIKAS

Antanas Jonikas mirė sausio 3 vakare, nuvežtas į ligoninę. Paskutiniu laiku jis sirgo. Pašarvotas Bayonnėje S. Fryczynski laidojimo namuose, 32-34 East 22nd St. Galima lankyti trečiadienį ir ketvirtadienį. Laidojamas sausio 8, penktadienį 10 val. iš šv. Mykolo bažnyčios North Arlington, N. J., Holy Cross kapinėse. Velionis buvo gimęs 1919 gruodžio 14 prie Luokės Lietuvoje, buvo fotografu, muzikantu. Vokietijoje vertėsi įvairiais amatais. Amerikoje paskutinius metus atliko remonto darbus, labiausiai buvo pamėgęs įvairius medžio darbus. Velionis buvo malonaus būdo ir draugiškas. Nuliūdime paliko tėvą Bayonnėje, brolį Vincą Brooklyne ir kitas gimines.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NEW JERSEY APYGARDA
nuoširdžiai kviečia visus lietuvius atsilankyti į rengiamą

PAULIAUS JURKAUS paveikslų parodą

(MAŽOJE SALĖJE)

JAUNŲJŲ TALENTŲ VAKARĄ

(DIDŽIOJOJ SALĖJ)

kuris įvyks

1965 m. sausio mėn. 9 dieną

šeštadienį 6:30 v. v.

Šv. Trejybės naujoje salėje
207 Adam St., Newarke

Vakaro programą ves žinoma žodžio menininkė
ponia Irena Veblaitienė

Jaunųjų talentų programoje dalyvauja:

N. Jarmas — piano
G. Klučnikas — piano
D. Masionytė: — skaito Krėvės "Arą"
Z. Vaičiūnaitė — vaidyba
V. Vasiliauskaitė — solo
J. Veblaitytė — piano

ir Lietuvių B-nės tautinių šokių grupė *Baltija* vadovaujant panelei J. Vaičiūnaitei.

Laisva kūryba—paveikslų paroda: *A. Bartytė, A. Jarmaitė*

BUFETAS — skaniai pagaminti valgiai ir gaivin. gėrimai.

ŠOKIAM gros Romo Butrimo orkestras.

ĮĖJIMAS: suaugusiems $2.00; studentams ir moksleiviams — $1.00.

—— PELNAS SKIRIAMAS STIPENDIJŲ FONDUI ——

IR MES DAINUOJAME Maironio mokyklos eglutėje gruodžio 27 d. Nuotr. V. Maželio.

KALĖDŲ SENELIO KELIONĖ APLINK PASAULĮ

Vienas iš parengimų, iškaišytas nekasdieniu stiliumi bei skoniu ir giliau smingąs į atmintį, yra Kalėdų eglutės vakaras, kurį surengia Maironio lituanistinė mokykla Brooklyne. Jei 1963 programa ir iššokdino klaustukų, tai 1964, po vienerių metų pertraukos, grįžo Jadvyga Matulaitienė. Kalėdų eglutė iš naujo sutvisko išbaigtomis spalvomis ir suteikė puokštę meninio džiaugsmo.

Šį kartą pavaizduota Kalėdų senelio kelionė aplink pasaulį. Scenoje įmigę nykštukai ir "toli nuo čia, kur plotai sniego, pingvinai kur juodais švarkais, Kalėdų senis knarkdams miega, dienų dienom ir vakarais . . ." Betgi nykštukai sukyla, pažadina Kalėdų senelį ir tas, grakščių stirnaičių vežamas, išsapnavęs visų vaikų norus, su maišu dovanų pasileidžia į didžiąją kelionę.

Pirmasis stabtelėjimas pas indėnus (Karo šokis). Toliau užsuka pas kaubojus (square dance). Kalėdų senelis skrenda tolyn, per vandenyną, ir pasiekia palmių apsuptą salyną (Havajų šokis). Po to keliaujama į tekančios saulės šalį (japonių šokis).

Ateina eilė Europai — pradedama nuo Ispanijos (toreadoro ir buliaus šokis, be to, ispanių šokis). Tolesnes dovanas Kalėdų senelis dalina Dunojaus vandenų vaikams (vengrių šokis). "Olandija — tai žemė sūrių, juodų laivų, baltųjų būrių, ten klumpės kaukši grindiny, malūnai sukasi seni" (keturios poros vyresniųjų mokinių šoka olandų šokį).

Ir pagaliau: "Dabar pasukite stirnelės, kur bėga ilgas šiaurės kelias, kur šniokščia, ošia Baltija. Seniai, seniai lankiau aš ją, tai Lietuva. Tokia miela, tokia sava." Pasirodo tautiniais drabužiais lietuvių atžalynas, viena mergaitė deklamuoja Janinos Narūnės eilėraštį "Kalėdų eglutė" ir šokami tautiniai šokiai: Kalvelis, Vėdaras ir Sadutė.

Savitais, gracingais šokiais išpintą vaidinimą gausūs žiūrovai palydėjo nuoširdžiomis katutėmis. Kai tėvų komiteto pirmininkas Gediminas Surdėnas į sceną iškvietė J. Matulaitienę, jai įteikta gėlių. Ir ar nebuvo toje puokštėje kiekvienas mažiausias žiedo lapelis nuo visų, kurie vaidinime dalyvavo ar jį stebėjo?

Per trumpą laiką parengtas išskirtinio lygio spektaklis. Repetuota savaitgaliais, net per šventes. Didysis triūsas, tiek J. Matulaitienės, tiek visų dalyvių bei tėvų, kurie jaunuosius vežiojo, paliko ryškų, giedrą pėdsaką. Gaila, kai pagalvoji, jog tai vienkartinė prošvaistė, tarytum vienam vakarui būtų pražydęs paparčio žiedas. Derėtų vaidinima pakartoti didžiojo New Yorko apylinkėse, pavyzdžiui, kurioj nors gausesnėj New Jersey lietuvių kolonijoj.

Dekoracijas piešė dail. Povilas Osmolskis, eiliuoas tekstas rašyt. Pauliaus Jurkaus, apšvietimas Vyt. Kidolio, techniškai muziką tvarkė Vyt. Zelenis, garsintuvais mikrofonu rūpinosi Alg. Prekeris. Šokėjų kostiumus pasiuvo šokėjų mamytės.

Kaip įprasta, iš Lietuvos atvykęs Kalėdų senelis (Tadas Alinskas) prabilo į visus susirinkusius vaikus, priminė jiem jų lietuviškąją paskirtį ir apdalino dovanomis.

Vakarą pradėjo mokyklos vedėja Elena Ruzgienė, LB vardu sveikino Jonas Šlepetys. Švelniai praskambėjo gyvasis paveikslas su deklamacijomis Kristaus gimimo tema. Po programos dviejose salėse veikė bufetas, loterijos viliojo išbandyti laimę. Jaunieji ir vyresnieji ilgai nesiskirstė — tiek šaunių įspūdžių, tokia pakili nuotaika.

K. Čk.

JAPONĖS Maironio šeštadieninės mokyklos eglutės pr ogramoje.

ISPANĖS Maironio mokyklos programoje. Nuotraukos R. Kisieliaus.

Operetės choras N. Metus pradeda sausio 8 kaip paprastai White Horse svetainėje 7:30 v.v.

Skaučių vadovių sueigoje gruodžio 13 viešėjo Atlanto rajono vadeivė Irena Treinienė. Diskutuota Gintaro mokyklos vadovėliui medžiagos surinkimo ir knygos redagavimo klausimas. Rajono vadeivės pavedimu sueigoje sudarytas Gintaro mokyklos vadovėlio redakcinis kolektyvas iš šių vadovių: vyr. sk. pskl. Auksės Budreckienės, vyr. sk. Juratės Kleizaitės, vyr. sk. vyr. skln. Feldos Nemickienės, vyr. sk. skln. Audronės Senkutės. Pirmoje šio vadovėlio dalyje bus patalpinta Lietuvių Skautų Sąjungos narių įvairios taisyklės.

BOSTONO ŽINIOS

Mišios vakarais. Šv. Petro par. klebonas prel. Pr. Virmauskis paskelbė, kad nuo Naujų Metų parapijos bažnyčioje sekmadieniais žiemos metu bus vienos mišios 4 val. popiet. Tikimasi, kad ir toliau gyvenantieji lietuviai, esant blogam orui, galės dalyvauti mišiose savo parapijoje.

Lituanistinės mokyklos eglutė buvo surengta gruodžio 27 Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Programą pradėjo rašytojas Antanas Gustaitis, mokyklos vedėjas, pasveikinęs tėvus ir susirinkusius vaikus. Jis priminė lietuvių kalbos grožį, ragino mažuosius savo gimtosios kalbos uoliai mokytis ir ją vartoti. Birutė Adomavičiūtė, kaip visada, gražiai padeklamavo Leonardo Andriekaus "Piligrimus". Paauglesni mokiniai deklamavo visu būriu; parengė Pranė Kaladienė. Mokinių choras pagiedojo kalėdinių giesmių, vieną (tyli naktis) su mažute soliste Ramune Cibaite; dirigavo Janina Ambraziejienė. Suvaidintas ir vienas vaizdelis — "Kelias į tėvynę", čia gerai pasirodė 5 metų Rimvydas Veitas; režisavo Lidija Jašinskienė. Paskui Kalėdų senelis vaikus apdalino dovanomis, o tėvų komiteto pirmininkas Vytautas Leveckas dėkojo mokytojam, mokiniam ir svečiam.

Užbaigia atostogas. So. Bostono vakarinė mokykla, kurios pamokos vyksta So. Bostono aukštesnės mokyklos patalpose, sausio 5 d. užbaigia Kalėdų atostogas. Pamokos reguliariai vyks iki balandžio 17 d. trečiadieniais ir ketvirtadieniais vakare.

Rengia pobūvį. Sausio 16 d. 7:30 v. v. Liet. Piliečių Klubo audotorijoje šv. Petro parap. choras rengia pobūvį su menine programa ir šokiais.

Vytenis Vasyliūnas duoda vargonų koncertą

Vytenis Vasyliūnas išpildys sekančius dalykus savo koncerte: J.S. Bach — Toccata, Adagio ir Fuga; Cesar Franck — Cantabile ir Hugo Distler — Trio Sonata. Koncertas įvyks ssusio 7, ketvirtadienį, 12 val. 15 min. žymioje Kresge auditorijoje, kuri yra priešais MIT Massachusetts Ave. No. 77. Ši salė yra milžiniška ir turi labai gerus vargonus. Kviečiame kuo gausiau dalyvauti.

Jėzaus Nukryžiuotojo seselių rėmėjai rengia specialius pietus kovo mėnesį tiems seselių vienuolyno - senelių namų statybų rėmėjams, kurie paaukos toms statyboms po šimtą dolerių ir daugiau. Pietūs rengiami Lietuvių Piliečių Draugijos salėje, So. Bostone.

Šeštadieninė lituanist. mokykla paaukojo šv. Petro parapijai So Bostone 100 dolerių. Parapijos klebonas prel. Pr. Virmauskis globoja šią mokyklą nuo jos įsisteigimo dienų. Mokykla naudojasi parapijos mokyklos patalpomis nemokamai. Be to, parapijai aukojo dr. ir ponia J. Mikalonis 120 dol. ir dr. Genė Stapulionienė 30 dol.

Šv. Petro par. choras gruodžio 17 d. dalyvavo Mass. gubernatoriaus kalėdiniame parengime gubernatūros rūmuose. Kartu buvo pakviesti armėnų ortodoksų bažnyčios ir italų chorai. Šv. Petro parapijos choras buvo paprašytas pagiedoti lietuviškų kalėdinių giesmių. Priėmime dalyvavo apie 500 svečių. Pirmą kartą puikioje marmuro kolonų salėje praskambėjo lietuviškos giesmės. Lietuvių choras giedojo parengimo pačioje pabaigoje. Gubernatorius ir jo žmona parodė ypatingą dėmesį lietuvių chorui, nuoširdžiai pasveikino ir padėkojo kiekvienam choristui rankos paspaudimu; po to kartu nusifotografavo.

Po pagiedojimo choristai buvo pakviesti prie šampano stiklo ir lengvų užkandžių.

Stepono ir Valentinos Minkų krautuvėn "Baltic Florists" (502 E. Broadway) Kūčių naktį buvo įsilaužę vagys pro langą; išnešė gėlių ir įvairių kalėdinių prekių.

Lietuvos vyčių So. Bostono kuopa 1965 metams išrinko naują valdybą, kurion įeina: J. Daniel, Fr. Grigas, L. Švelnis, Frances Sumski, Donna Grigas, Joanne Antanėlis, V. Bruzgys, F. Sabiski ir Albina Žemaitis. Taip pat kuopos jaunieji vyčiai valdybos nariais išrinko: J. Markuns, Francis Bilotas, Carol Wisotsky, M. Zaikis, A. Morkvėnas, J. Olevitch, Alice Olevich, Madeline Druzdis. Šios So. Boston Vyčių kuopos dvasios vadovas yra kun. A. Janiūnas.

Advokatas Antanas Jukna per Bronių Utenį įmokėjo Lietuvių Fondui šimtą dolerių. Lietuvių Fondas laukia visų mūsų aukų.

— **Lietuvių Fondas** turi jau 600 narių, įmokėjusių ne mažiau kaip 100 dolerių. Fondo kapitalas dabar siekia 157,000.

ELIZABETH, N.J.

Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos lituanistinės mokyklos tėvų susirinkime išrinko naują komitetą 1965 metams: K. Kaspariūnas, A. Jarmas, V. Mamaitis, A. Pocius, J. Grincevičius, kun. J. Pragulbickas, mokyklos vedėjas. Naujasis tėvų komitetas rengia vaikams Kalėdų eglutę, sausio 10 d. 5 v.v. parapijos salėj. Bus vaidinimas "Tyliąją Naktį", giesmės, dainos, eilėraščiai. Atvyks ir Kalėdų senelis su dovanomis. Komitetas prašo tėvelius su vaikučiais atsilankyti.

A. Z.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
GLenmore 2-2923